

JAAARVERSLAG 2025

WWF

BELGIË

Jaarrapport van de activiteiten van **WWF-België van 1 juli 2024 tot en met 30 juni 2025**. Voor de leesbaarheid verwijzen we verder in deze publicatie naar deze periode als 'vorig jaar' of 'het afgelopen jaar'. De inhoud van dit jaarrapport heeft alleen betrekking op WWF-België. Alle rechten zijn voorbehouden aan WWF. Het logo en de initialen WWF zijn handelsmerken van het World Wide Fund for Nature. Overname van teksten met bronvermelding is toegestaan.

Coördinatie en redactie: Esther Favre-Félix, Catherine Renard. **Vertaling:** Karolien Willems. **Werken mee aan deze editie:** Alison Avanzini, Hassan Benyahia, Caroline Bernis, Manon Bistiaux, Catherine Coppieters, Nicky Cremers, Céline De Caluwé, Laura de Kort, Tineke De Moor, Pauwel De Wachter, Laurence Drèze, Roxane Driessens, Julie Fichet, Alain Flabat, Audrey Francois, Sarah George, Titus Ghyselincx, Veerle Hermans, Marie Lebeau, Emma Maris, Hans Moyson, Stéphanie Patrois, Chloé Pitz, Corentin Rousseau, Anka Stenten, Koen Stuyck, Pepijn T'Hooft, Nicolas Tubbs, Julie Vandenberghe, Sarah Vanden Eede, Steven Van den Panhuyzen, Laure Van Pelt, Déborah Van Thournout, Wannes Verbeeck, Dominique Weyers, Constance Wong, Thomas Wyaux. **Opmaak:** Alexander Kahrel **Omslagfoto:** © Marcus Westberg / WWF-US **V.U.:** Déborah Van Thournout, E. Jacquainlaan, 90, 1000 Brussel.

INHOUD

60 jaar samen in actie	3
Onze visie	4
Wie zijn we?	5
Waar komen onze inkomsten vandaan?	6
Hoe gebruiken we je giften?	8
Onze projecten in 2025	9
Onze organisatie	49
Ons team, onze waarden	50
Strategische leiding	51
Ons sociaal beleid	52
Dankwoord	53
2025 in cijfers	54
Duurzaamheid	55

AMAZONEGEBIED, GRAN CHACO & PANTANAL 10

Bolivia	11
Ecuador	12
Paraguay	14

AFRIKAANS GROTE MERENGEBIED & CONGOBEKKEN 15

Democratische Republiek Congo	16
Rwanda, Oeganda en DRC	17
Republiek Congo	18

MIOMBO-BOSSAVANNE 19

Zambia	20
Malawi	21

MEKONGREGIO 22

Cambodja	23
Thailand en Myanmar	25

PAPOEA-NIEUW-GUINEA 26

Pomio	27
-------	----

EUROPA & MIDDELLANDSE ZEE 28

Karpaten en Centraal- en Oost-Europese bergketens	29
Donaubekken	30
Griekenland	31
Marokko	32

BELGIË 33

Projecten op het terrein	34
Beleidswerk	37
Het publiek informeren en mobiliseren	42
Jongeren in actie	44

TRANSVERSALE PROJECTEN 47

60 JAAR SAMEN IN ACTIE

Het Zwin aan de Belgische kust is een thuishaven voor heel wat vogelsoorten. Maar één dier steekt er met kop en schouders bovenuit: de ooievaar. Vandaag nestelen er meer dan 200 koppeltjes. Een solide, goed gevestigde populatie. Ooit was dat anders. Eind negentiende eeuw was er geen enkele ooievaar meer te bespeuren in ons land. Gelukkig kon een herintroductieproject het tij keren voor deze steltloper.

Waarom ik het over ooievaars heb, denk je misschien.

Wel, het was het eerste herintroductieproject dat op de steun van WWF-België kon rekenen, na de oprichting in 1966. De kersverse organisatie was er toen al van overtuigd dat de achteruitgang van de natuur niet onherroepelijk is. Ze had twee duidelijke doelstellingen: **het grote publiek sensibiliseren rond natuur en fondsen werven om de dringendste projecten te financieren.**

Zestig jaar later zijn dat nog steeds de uitgangspunten van onze acties. Maar we hebben onze rol sindsdien veel breder getrokken. We hebben onze eigen projecten op het terrein uitgewerkt, meer expertise opgedaan en duurzame partnerschappen gesloten. Ook ver buiten de

landsgrenzen **beschermen we ecosystemen en soorten met directe acties**, bijvoorbeeld in de Democratische Republiek Congo, Malawi, Zambia, Thailand, Cambodja, Ecuador, Bolivia en Roemenië. En het is geen toeval dat de wolf en de otter vandaag weer hun plek kunnen opeisen in ons land, dat er weer bizons grazen in de Karpaten, dat de tijger het goed stelt in Azië en dat bepaalde gorillapopulaties langzaam maar zeker weer gedijen. **Het zijn de resultaten van geduldige, vastberaden, collectieve inspanningen.**

Niet dat het allemaal over rozen gaat. Natuurbehoud is een lange weg met haarspeldbochten. Een kwestie van vallen en opstaan. Nederigheid, aanpassingsvermogen en langetermijnvisie. Dit jaar werden we daar meermaals aan herinnerd. Het zijn woelige tijden voor onze sector, met onzekere financiering en steeds verschuivende politieke prioriteiten. Toch is onze organisatie erin geslaagd het hoofd koel te houden en op koers te blijven.

Dat hebben we in de eerste plaats te danken aan de experts die zich elke dag inzetten voor onze missie, op het terrein en in scholen, wanneer ze communiceren of fondsen werven. Op de tweede plaats komt ons hechte

netwerk. Overheden, lokale gemeenschappen, bedrijven, wetenschappers, partnerorganisaties: **hand in hand met iedereen die in actie wil komen, bereiken we onze doelen.** *'Together possible!'* is meer dan een slogan. Het is een werkelijkheid waar we elke dag aan bouwen.

En dan is er ook nog ons nuchter optimisme. Systematisch weigeren we toe te geven aan elke vorm van doemdenken. Om het met de woorden van ornitholoog en medeoprichter van WWF Sir Peter Scott te zeggen: *"We zullen niet alles redden wat we zouden willen redden, maar we zullen veel meer overhouden dan wanneer we het nooit hadden geprobeerd"*.

Tot slot is het vooral dankzij jou dat we ons ook in woelige tijden recht weten te houden. **Jouw trouwe vrijgevigheid is onze drijvende kracht.** Jaar na jaar stellen we vast dat veel mensen zoals jij zich blijven bekommeren om onze planeet, de natuur en de toekomstige generaties. Daar willen we je oprecht voor bedanken.

De ooievaars in het Zwin en alle succesverhalen in dit activiteitenrapport herinneren ons eraan: als we samen maar lang genoeg volhouden, belooft de natuur ons daar rijkelijk voor.

Veel leesplezier!

Anka Stenten

Waarnemend algemeen directrice

ONZE VISIE: EEN WERELD WAARIN DE MENS IN HARMONIE LEEFT MET DE NATUUR

Onze bestaansreden

WWF komt in actie om de achteruitgang van de natuur te stoppen en haar te herstellen. Zowel in België als in de rest van de wereld activeren we de hele samenleving en zetten we alles op alles om de biodiversiteit te beschermen, nu en voor toekomstige generaties.

Ons doel

WWF-België zet zijn financiële middelen, expertise en invloed in om natuurbehoudsmaatregelen te steunen en uit te voeren, en om de natuur centraal te stellen in politieke en economische beslissingen. We geloven in de kracht van samenwerking en spreken de hele samenleving aan, met bijzondere aandacht voor jongeren en bedrijven. We willen de systemen die aan de basis liggen van het biodiversiteitsverlies veranderen en tegen 2030 een positieve toekomst voor de natuur mogelijk maken.

Onze strategie voor 2030

Onze ambitie voor 2030 is duidelijk: de neerwaartse trend van biodiversiteitsverlies omdraaien. Daarvoor moeten we de habitats in onze prioritaire actiegebieden behouden en herstellen, bedreigde soorten beschermen, belangrijke politieke en economische beslissingen mee aansturen en de Belgische samenleving zo breed mogelijk engageren. 'Together possible!' is meer dan een slogan. Het is onze aanpak. Onze organisatie kan rekenen op de steun van veel trouwe donateurs. Maar we hebben ook lokale gemeenschappen, jongere generaties, wetenschappers, partners, bedrijven en overheden hard nodig om duurzame oplossingen op het gebied van natuurbehoud te vinden. Allemaal samen kunnen we beschermen wat ons in leven houdt: de bossen, de oceaan, het zoet water, de fauna en de flora.

Drie grote doelstellingen

- **Natuurverlies herleiden naar nul:** habitatverlies heeft een grote impact op de klimaat- en biodiversiteitscrisis. Natuurbehoud en -herstel is de eerste stap om hier verandering in te brengen. Wereldwijd moeten we minstens een derde van de natuur beschermen en ontbossing en natuurdegradatie een halt toeroepen. Dat doen we in samenwerking met de lokale gemeenschappen. We focussen daarbij vooral op ecosystemen waar de hele wereld van afhangt. Daarnaast trachten we grote natuurgebieden met elkaar te verbinden, zodat iconische diersoorten zich vrijer kunnen verplaatsen.
- **Soortenverlies herleiden naar nul:** om het verlies aan biodiversiteit te stoppen, pakken we de meest voorkomende bedreigingen aan, namelijk illegale handel in wilde soorten, conflicten tussen mens en dier, stroperij en invasieve soorten. Op die manier werken we naar ons doel toe: stabiele populaties van iconische diersoorten in stand houden in onze prioritaire gebieden. Zo focussen we onder meer op de berggorilla in Congo, de jaguar in Ecuador, en de otter en de wolf in België.
- **De voetafdruk halveren:** wat we produceren staat niet in verhouding tot de natuurlijke hulpbronnen van onze planeet. Gelukkig kunnen we het voedselsysteem duurzamer maken door ecologischer te produceren, eetgewoonten te veranderen en 'geïmporteerde' ontbossing tegen te gaan. Alle producten op de Belgische markt zouden vrij moeten zijn van ontbossing en ecosysteemconversie.

HET BELGISCHE HOOFDSTUK VAN HET WERELDWIJDE WWF-VERHAAL

WWF bouwt al meer dan 60 jaar aan een toekomst waarin mens en natuur in harmonie samenleven. In 1961 werd de organisatie opgericht in Londen om op zoek te gaan naar fondsen voor natuurbehoud. Al snel groeide WWF uit tot **een van de grootste onafhankelijke natuurbeschermingsorganisaties ter wereld.**

Vandaag strekt het wereldwijde netwerk van WWF zich uit over meer dan 100 landen en is het betrokken bij zowat 3.000 natuurbehoudsprojecten. Onze sterkste troef? De samenwerking tussen wetenschappers, experts op het terrein, lokale gemeenschappen, bedrijven en openbare instellingen. **Zo slagen we erin de meest kostbare ecosystemen van de planeet te beschermen en bedreigde ecosystemen te herstellen.** Door kennis, ervaring en innovatieve methoden te delen met het hele netwerk, kunnen we overal ter wereld krachtadig en doelgericht optreden.

WWF-België werd in 1966 opgericht in Brussel als volwaardige schakel in het wereldwijde netwerk, met projecten in binnen- en buitenland. Al meer dan zes decennia is die **combinatie van wereldwijde expertise en lokaal engagement** het geheim achter de kracht en geloofwaardigheid van onze organisatie. Vanuit ons kantoor in België **mobiliseren we het publiek, ontwikkelen of steunen we natuurbehoudsprojecten en trachten we het beleid en de praktijken van bedrijven de goede kant op te sturen.** Dankzij de steun van onze 100.000 donateurs kunnen we concreet actie ondernemen in verschillende cruciale regio's overal ter wereld, zoals het Amazonegebied, het Congobekken, de Miombo-bosavanne, de Mekongregio, het 'groene hart van Europa' en uiteraard België.

WWF IN CIJFERS

1961 Oprichting van WWF in Londen

100+ Landen waarin WWF actief is

3.000 Huidige natuurbehoudsprojecten beheerd door het WWF-netwerk, overal ter wereld

8 miljoen Sympathisanten steunen WWF wereldwijd

WWF-BELGIË IN CIJFERS

1966 Oprichting van WWF-België

55+ Vaste medewerkers

100.000+ Donateurs die zich samen met ons engageren

225.000 Mensen volgen ons op sociale media

16.225 Jongeren onder de 25 jaar namen dit jaar deel aan onze activiteiten

20+ Projecten op het terrein in 25 landen en 8 cruciale ecoregio's

20 jaar Sinds 2005 helpt vrijwilligster Monique ons vier voormiddagen per week. Ze is ondertussen 86

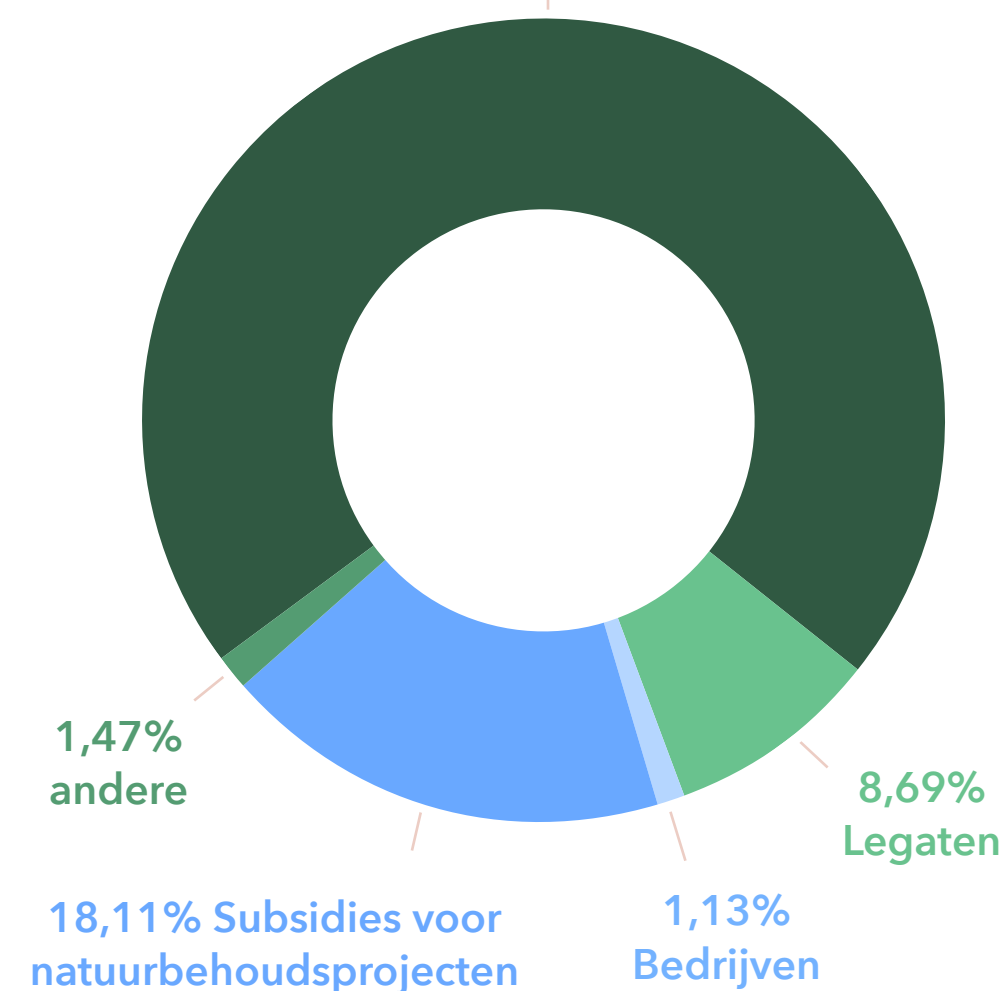
WAAR KOMEN ONZE INKOMSTEN VANDAAN?

80,4% van onze inkomsten is afkomstig van particuliere donateurs en van bedrijven. Die middelen zijn van cruciaal belang voor onze natuurbehoudsprojecten. We ontvangen ook institutionele subsidies voor specifieke projecten.

Hieronder lichten we onze belangrijkste inkomstenbronnen toe. Verder staat op pagina 54 een gedetailleerd overzicht van onze resultatenrekening.

ONZE VOORNAAMSTE INKOMSTENBRONNEN

70,60% maandelijkse, eenmalige en grote giften, en donaties van stichtingen

Maandelijkse giften: onmisbaar voor duurzame projecten

Natuurbehoud vergt tijd, inspanningen van lange adem en dus betrouwbare middelen. Je kunt dan ook gerust stellen dat onze maandelijkse donateurs de hoeksteen van alles zijn. Ze zorgen voor de financiële zekerheid die we zo hard nodig hebben om onze acties op lange termijn te plannen, voor onze planeet en voor onze toekomst.

Bij WWF-België kan maandelijkse steun vele vormen aannemen. Honderden personen kiezen voor algemene maandelijkse ondersteuning. Hun giften zetten we in voor de dringendste projecten van het moment. Andere adopteren symbolisch een van de elf bedreigde soorten waarop onze projecten op het terrein focussen: jaguar, bruine beer, rivierdolfijn, olifant, tijger, otter, leeuw, gorilla, panda, sneeuwluipaard of zeeschildpad. Elke maand wenden we deze giften en symbolische adopties aan om de toekomst van deze dieren en hun habitats te beschermen. Ze ondersteunen onze inspanningen om de natuur overal ter wereld te behouden en te herstellen.

Eenmalige giften: een welkome ruggensteun

Elke kleine en grote gift telt. Vooral na een specifieke oproep of online campagne ontvangen we vaak eenmalige giften, maar veel donateurs beslissen ook gewoon spontaan om een bijdrage te doen. Dat geld financiert rechtstreeks onze natuurbehoudsprogramma's en geeft ons extra slagkracht in België en in het buitenland. Een welkome steun voor onze missie.

De 20 km door Brussel speelt een bijzondere rol in deze vorm van financiering. In mei 2025 liepen of stapten 534 personen mee in de kleuren van WWF-België. 150 van hen hadden zich ingeschreven via hun bedrijf. Ze gingen daarmee niet alleen een sportieve uitdaging aan, maar zamelden ook 14.000 euro in voor natuurbescherming hier en elders. Het bewijst dat engagement en amusement perfect kunnen samengaan.

Filantropie: grote giften en stichtingen

Sommige sympathisanten steunen WWF-België met bijzonder vrijgeevige bedragen. Dat doen ze rechtstreeks of via een stichting, zoals de Koning Boudewijnstichting of de private stichting Het Kiel. We hebben hun bijdragen hard nodig voor de ontwikkeling van onze projecten. Ze zorgen ervoor dat we ambitieus kunnen investeren en innoveren en bieden onze acties op het terrein een zekere en stabiele toekomst.

Voor deze donateurs organiseren we elk jaar exclusieve infosessies, bijeenkomsten en evenementen. De relatie die we tijdens deze ontmoetingen met hen opbouwen, steunt op transparantie en vertrouwen. We vinden het immers belangrijk dat ze ten volle begrijpen welke impact hun vrijgevigheid heeft.

Legaten: een levende planeet als nalatenschap

Iedereen kan een steen verleggen in de rivier. Een legaat voor WWF-België gaat om veel meer dan vermogen. Het is een nalatenschap van waarden, overtuigingen en diepe banden met de natuur. Een akte van vertrouwen waar we heel dankbaar om zijn. Donateurs die het overwegen om WWF op te nemen in hun testament, kunnen zich al tien jaar lang laten begeleiden door Dominique Weyers. Dat doet ze deskundig en in alle discretie. Samen met de notaris ziet ze erop toe dat hun wensen nauwgezet worden vervuld.

Dankzij de uiterste wilsbeschikking van mensen met een hart voor wilde dieren en planten, kunnen we elk jaar het verschil maken met gerichte acties. De oevers van de Semois herstellen om de terugkeer van de otter in België te bevorderen, honderden hectare bomen planten rond het Virunga National Park in Congo of weesberen redden, voeden en beschermen in Roemenië: het zijn maar enkele voorbeelden van projecten die mogelijk waren dankzij deze blijken van vertrouwen.

Per definitie vormen legaten een onregelmatige en moeilijk te plannen vorm van financiering. Maar ze kunnen wel een waardevolle springplank zijn voor bepaalde ambitieuze projecten.

Bedrijven: een krachtige hefboom voor de wereld van morgen

Meer dan de helft van het wereldwijde BBP is rechtstreeks afhankelijk van de natuur. Beschadigde ecosystemen zijn dus geen abstracte bedreiging, maar vormen een aanzienlijk economisch en maatschappelijk risico. Bedrijven zijn de motor achter veel menselijke activiteiten. Ze geven vorm aan toeleveringsketens, beïnvloeden productiemethoden en consumptietenden, investeren en innoveren. Daarom werkt WWF-België samen met bedrijven die hun verantwoordelijkheid willen opnemen.

Dat zijn zowel multinationals als familiebedrijven en lokale kmo's uit heel uiteenlopende sectoren. En ze zetten zich in op veel verschillende manieren: ze sensibiliseren en mobiliseren medewerkers en klanten rond milieuthema's, ze zetten gezamenlijke communicatiecampagnes op of geven financiële steun voor natuurbehoudsprojecten van WWF. In 2025 haalden STRØM, IKEA, Dille & Kamille en SWIFT bijvoorbeeld fondsen op voor onze natuurbehoudsprojecten. Lidl voerde dan weer campagne rond duurzamere voeding in zijn winkels.

ONZE INSTITUTIONELE PARTNERS IN ACTIE VOOR DE NATUUR

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp (DGO)

Om de natuur te beschermen hebben we de steun en inzet van de plaatselijke gemeenschappen nodig. Daarom is de DGO een belangrijke institutionele partner voor WWF-België. Deze instelling helpt ons de sociale dimensie van onze projecten verder uit te diepen. Zo beschermen we de natuur en bevorderen we tegelijkertijd de veerkracht en het welzijn van de lokale bevolking die dicht bij de natuur leeft. Deze acties dragen onder meer bij aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's), zoals duurzame ontwikkeling, armoedebestrijding en natuurbescherming.

Federatie Wallonië-Brussel: permanente educatie

Permanente educatie geeft de maatschappij meer kritisch inzicht, stimuleert collectieve initiatieven en activeert burgers. De steun die WWF-België hiervoor krijgt, gaat naar campagnes en acties die ruimte scheppen voor het uitwisselen van ideeën via mediaoptredens, filmvertoningen met debat en educatieve tools. Het zijn hulpmiddelen om iedereen stof tot nadenken te geven over de impact van onze levensstijl en om iedereen op zijn niveau te laten deelnemen.

Nationale Loterij

De Nationale Loterij steunt ons project om in België voor een gezond ecologisch netwerk te zorgen, met ecologische corridors die natuurlijke gebieden met elkaar verbinden. Een netwerk waarin fauna en flora zich vrij kunnen verplaatsen en soorten zoals de lynx, de otter en de wolf zich thuis voelen.

Vlaamse regering - Departement Omgeving

De Vlaamse regering heeft ons erkend als omgevingsvereniging. Met de subsidies die we daarvoor krijgen, kunnen we bepaalde aspecten van ons werk in Vlaanderen versterken. We kunnen er onze vrijwilligers- en educatieve activiteiten mee financieren, zoals de jongerenafdeling, maar ook actiedagen organiseren, bijvoorbeeld om stranden op te ruimen of bomen te planten. Verder zetten we deze steun in voor ons beleidswerk en onze natuurherstelinitiatieven, in lijn met de Vlaamse milieudoelstellingen.

Waal agentschap voor lucht en klimaat (AWAC)

Met de steun van het AWAC konden we een project op poten zetten in het oosten van de Democratische Republiek Congo, dicht bij het Virunga National Park. Dat had als doel landbouwgezinnen weerbaarder te maken tegen klimaatverandering aan de hand van duurzame agrobosbouw. Het project ging van start in 2019 en werd met succes afgerond. Het slaagde erin de bestaansmiddelen van de lokale gemeenschappen duurzaam te verbeteren en tegelijkertijd de bosecosystemen van de regio te beschermen.

Wallonie-Bruxelles International (WBI)

Met de financiering van WBI konden we activiteiten opzetten in de Democratische Republiek Congo en onder meer gemeenschappen begeleiden op het vlak van gemeenschapsbosbouw, herbebossing, agrobosbouw en promotie van alternatieve energie. De middelen droegen ook bij aan sterkere duurzame waardeketens en aan bewustmakingsacties rond milieu voor huishoudens en scholen in Noord-Kivu.

Verder ontvangen we steun van:

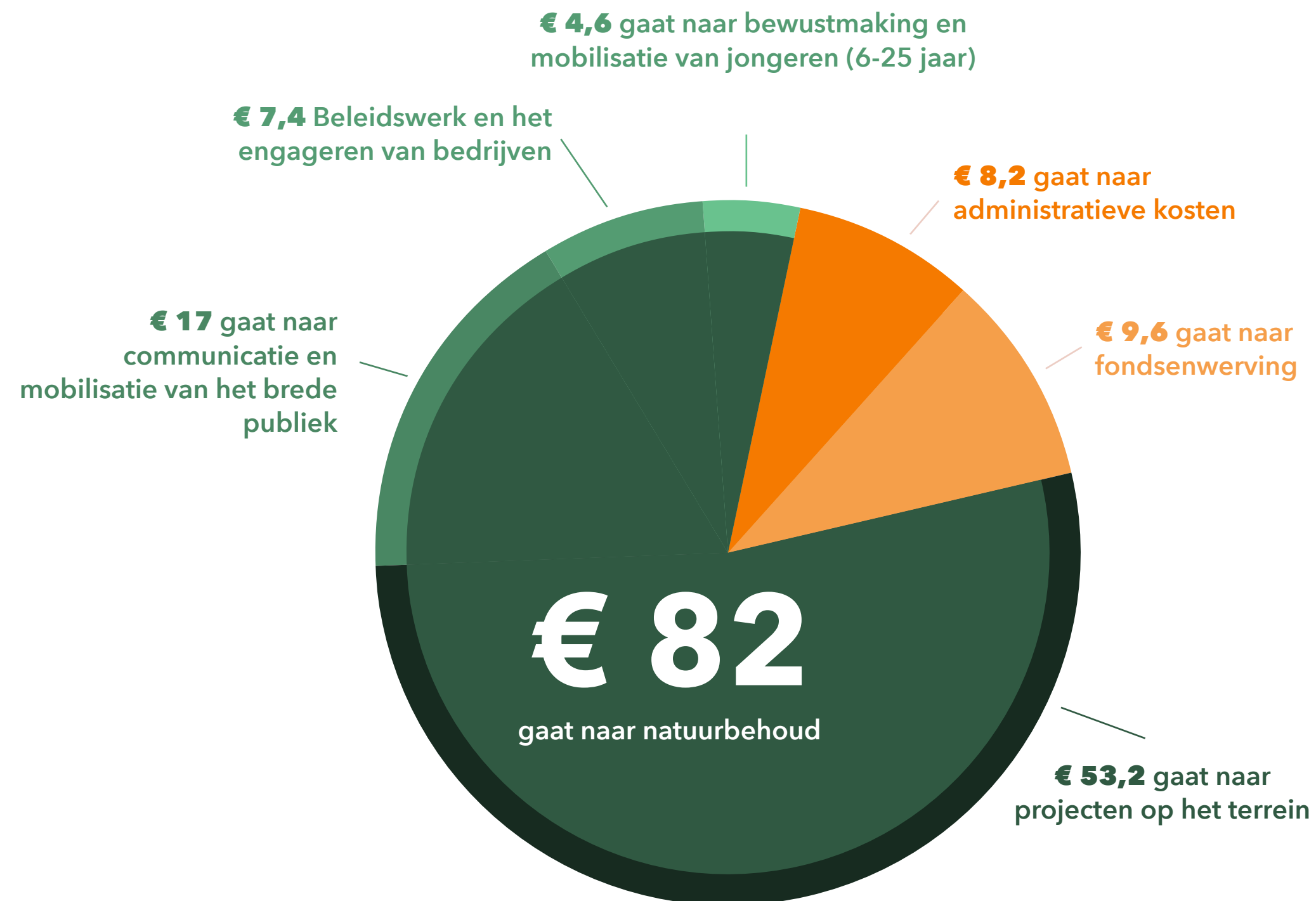

HOE GEBRUIKEN WE JE GIFTEN?

Elke gift die we ontvangen is een blijk van vertrouwen. Daar staat een duidelijke verantwoordelijkheid tegenover: het geld zo goed mogelijk gebruiken. Daarom stellen we alles in het werk om het grootste deel van deze middelen aan onze projecten te besteden en zo weinig mogelijk aan administratieve kosten en fondsenwerving. Uiteraard is fondsenwerving niet zomaar een 'bijkomende kost'. Het is een manier om onze inkomsten, de kwaliteit van onze projecten en de efficiëntie van onze acties te waarborgen.

Hoe pakken we dat concreet aan?

We illustreren het voor een gift van 100 euro:

Op pagina 54 staat een uitgebreid overzicht van onze uitgaven.

ONZE PROJECTEN IN 2025

AMAZONEGEBIED, GRAN CHACO & PANTANAL 10

- Bolivia 11
- Ecuador 12
- Paraguay 14

AFRIKAANS GROTE MERENGEBIED & CONGOBEKKEN 15

- Democratische Republiek Congo 16
- Rwanda, Oeganda en DRC 17
- Republiek Congo 18

MIOMBO-BOSSAVANNE 19

- Zambia 20
- Malawi 21

MEKONGREGIO 22

- Cambodja 23
- Thailand en Myanmar 25

PAPOEA-NIEUW-GUINEA 26

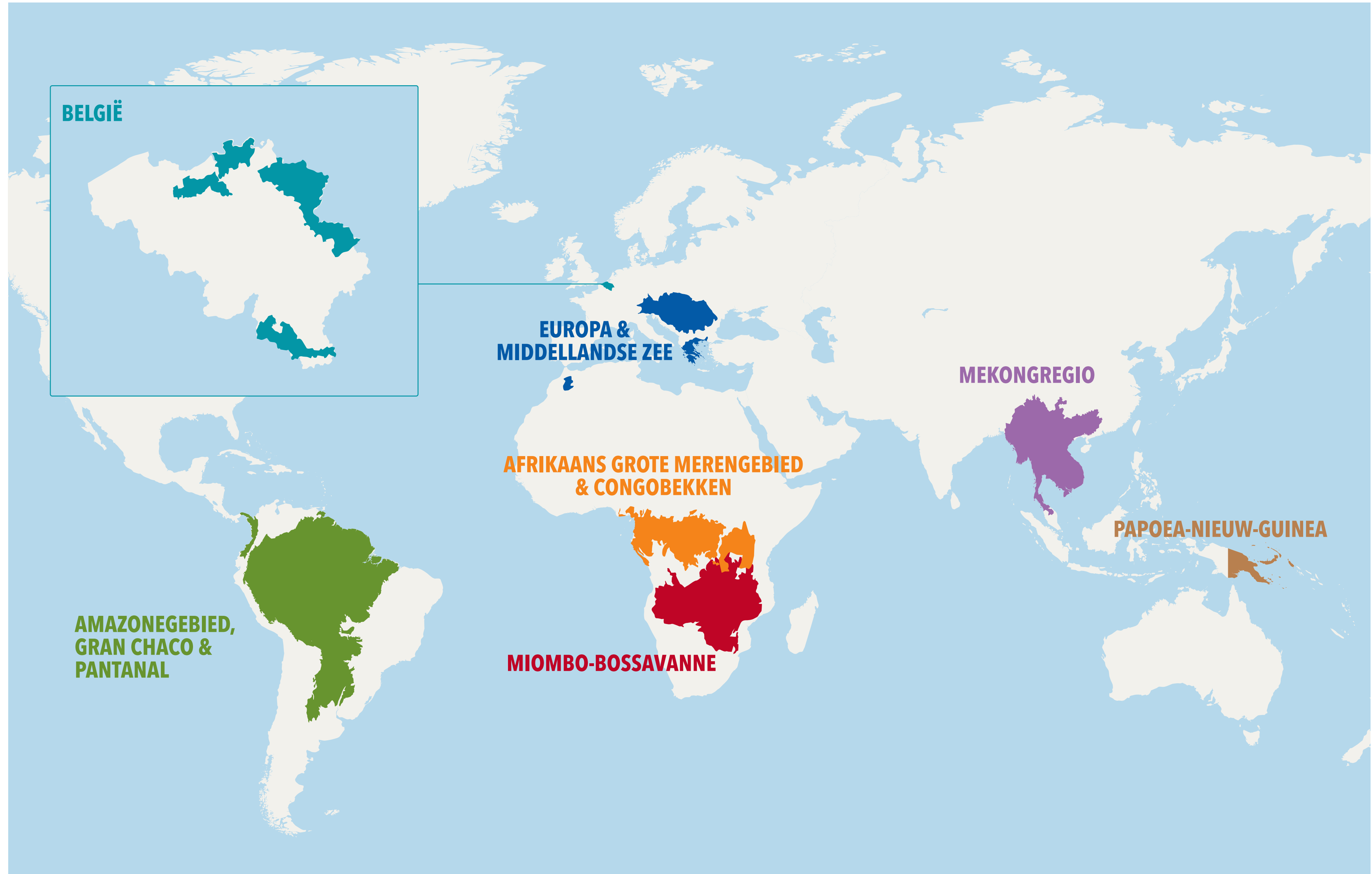
- Pomio 27

EUROPA & MIDDELLANDSE ZEE 28

- Karpaten en Centraal- en Oost-Europese bergketens 29
- Donaubekken 30
- Griekenland 31
- Marokko 32

BELGIË 33

- Projecten op het terrein 34
- Beleidswerk 37
- Het publiek informeren en mobiliseren 42
- Jongeren in actie 44

AMAZONEGEBIED, GRAN CHACO & PANTANAL

Stel je een imposant oerbos voor waardoor een brede, eindeloze rivier stroomt. Een oerbos waarin inheemse volkeren leven. Dat de prachtigste planten en kleurrijkste dieren herbergt. Allemaal zijn ze afhankelijk van de natuurlijke rijkdommen van deze majestueuze habitat. Toch is het idyllische, weelderige Amazonegebied nog nooit zo kwetsbaar en bedreigd geweest als vandaag.

PROJECTEN

Bolivia: Chaco-Pantanal

Ecuador: Chocó, Cuyabeno, Pastaza

Ecuador: Cuyabeno

Paraguay: Chaco Pantanal

BOLIVIA

CHACO PANTANAL

DOELSTELLING

Tegen 2025 is de jaguarpopulatie stabiel in TIOC Monte Verde, in het noorden van Chiquitanía.

Partners

WWF-Bolivia

Duur

06.2022 - 06.2026

SDG (Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling)

15

Bijdrage 2025

€ 242.257 uit eigen middelen

Jaguars mogen dan wel iconische Zuid-Amerikaanse dieren zijn, in het Boliviaanse Noord-Chiquitanía staan ze voor ernstige **bedreigingen**. Razendsnelle **ontbossing**, gedreven door **landbouw** en **illegale bosbouw**, verslindt de natuurlijke leefgebieden van de jaguar, waardoor de grote katachtige minder jachtgebieden en prooien heeft. Bovendien gaat er ook veel leefgebied verloren door **bosbranden**, die vaak worden aangestoken om plaats te ruimen voor andere activiteiten. Daarom wil WWF de **inheemse gemeenschappen van Monte Verde** meer zeggenschap geven in landbeheer. Hoe? Door hen te betrekken bij inspanningen voor biodiversiteitsbehoud, gemeenschapsbosbeheer en faunabescherming (vooral voor jaguars en hun prooien).

Vorig jaar namen **nog eens 25 leden** van de lokale gemeenschappen deel aan onze opleiding. Dat brengt het totaal sinds de start van het project op **143** deelnemers. Vooral **jongeren en tieners** tonen veel interesse. **Palmarito de la Frontera** zette een **jaguarmonitoringprogramma** op. Met **68 wildcamera's** brachten ze het volledige **gemeenschapsbos van 9.652 hectare** in beeld. Door de langdurige en hevige regenval was het nochtans niet eenvoudig

om overal te geraken. De camera's bleven **drie maanden** hangen en konden achteraf allemaal weer opgehaald worden. De **inzet van de plaatselijke bewoners** was doorslaggevend: zij hebben de apparatuur geplaatst, onderhouden en beschermd. Ze konden vijf jaguars spotten, ofwel **0,89 dieren per 100 km²**. De **prooiendiversiteit bleek stabiel**.

Daarnaast kregen veehouders **bellen en lampen op zonne-energie** om jaguars af te schrikken. Zo blijft hun vee beschermd en kunnen ze **samenleven** met deze roofdieren. Tot slot organiseerden we specifiek voor **vrouwenverenigingen praktische opleidingen** op basis van het Canvas-model. We focusten op **innovatie, economische duurzaamheid, culturele identiteit** en toegang tot **aangepaste markten**.

INHOUD

Resultaten 2025

- In 2025 waren er geen aanvallen op **vee** en werd geen enkele **jaguar** gedood. Dat is een belangrijke stap vooruit, aangezien bij de start van het project nog zeven jaguars het onderspit dolven.
- We telden **vijf jaguars**, twee vrouwtjes en drie mannetjes. **In 2023 telden we er nog negen**. Die daling kunnen we linken aan de **bosbranden van 2024**, en bewijst hoe kwetsbaar de ecologische dynamiek is. We registreerden ook **28 soorten grote zoogdieren**, waarvan **21 potentiële prooien** voor jaguars.
- Twee gemeentes in Noord-Chiquitanía, San Javier en Concepción, deden een wetsvoorstel om de jaguar uit te roepen tot **natuurlijk erfgoed**.
- De **lokale gemeenschappen** ondertekenden voor het eerst een **houtverkoopovereenkomst** met verschillende prijzen afhankelijk van de categorie en houtsoort. Resultaat: meer **gemeenschapsinkomsten, duurzamer bosbeheer** en een rechtstreekse bijdrage tot **jaguarbehoud**.
- In Santa Cruz en Cochabamba beantwoordden 1.024 personen een enquête. Meer dan 75% heeft een **positief beeld van de jaguar**, minder dan 10,5% is bang van het dier en 98% vindt dat we actie moeten ondernemen om de **katachtige te beschermen**.

ECUADOR CHOCÓ, CUYABENO, PASTAZA

DOELSTELLING

Tegen 2025 is minstens 10.000 hectare aan gedegradeerde gebieden en prioritaire ecosystemen op weg naar herstel. Minstens 50% van het leefgebied van de jaguar is beschermd en voldoet aan criteria voor connectiviteit*.

*Dit zijn de doelstellingen van WWF-Ecuador. WWF-België ondersteunt hen daarbij.

Partners

WWF-Ecuador, ALTROPICO, UDLA

Duur

06.2022 - 06.2026

SDG's

1, 4, 5, 6, 15

Bijdrage 2025

€ 842.537, waarvan € 720.278 van de Directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp en € 122.259 uit eigen middelen

AMAZONEGEBIED, CHACO-PANTANAL

12 JAARVERSLAG 2025

Het Ecuadoraanse deel van het Amazonewoud herbergt een **uitzonderlijke biodiversiteit** en speelt een sleutelrol in **klimaatregulatie** en **zoetwatervoorziening**. Met onze projecten willen we goed beheer van bossen en zoetwaterbronnen bevorderen in het Amazonegebied (Aguarico en Pastaza) en de Chocó (Mira-Mataje). Dat is niet alleen belangrijk voor de inheemse volkeren en lokale gemeenschappen die afhangen van die ecosystemen, maar ook voor het behoud van de jaguar. Om die doelen waar te maken, steunen we **inheemse volkeren** zodat ze **meer zeggenschap** krijgen in territoriaal bestuur en in de verdediging van hun rechten. Vrouwen en mannen moeten daarbij evenveel inspraak hebben. We streven er ook naar om **veerkrachtige agro-ecologische systemen** in te voeren. Zo krijgen de gemeenschappen een duurzame bron van levensmiddelen en blijven kritieke zones voor de biodiversiteit behouden.

Zes praktische protocollen helpen **veehouders**, leerkrachten en gemeenschapsleiders in belangrijke delen van het Amazonegebied om nabije **jaguars te detecteren** en aanvallen op vee te **voorkomen**. Als het toch tot een conflict komt, weten ze voortaan hoe ze de roofdieren kunnen afschrikken zonder ze te doden. Het opleidingsproject **'Veldscholen voor harmonieus samenleven met jaguars' (ECAs-J)** bereikte ruim honderd personen. Zij leerden technieken om vreedzaam samen te leven met de jaguar. De gemeenschappen maakten zo ook kennis met **18 best practices**

voor jaguarvriendelijke veeteelt. Die praktijken hebben alleen maar voordelen: minder conflicten tussen mensen en jaguars, duurzamer beheer van natuurlijke hulpbronnen, meer voedselzekerheid en levensmiddelen voor gezinnen en uiteraard meer bescherming voor het icoon van het Amazonegebied.

De eerste ervaringen met **earlywarningsysteem SIAT** waren positief: vier conflicten werden tijdig gemeld en behandeld. Elf veehouderijen startten een **participatief monitoringsproject** met wildcamera's. Deskundigen gaven groen licht om de nationale module **'Jaguarwachters' (JAGS+)** op te nemen in het beheer van **beschermde gebieden** en gemeenschapsgronden. Tot slot werd een **nationale werkgroep biodiversiteit** opgericht, met een subgroep die zich toelegt op carnivoren. Zij sleutelen aan een **samenwerkingsmechanisme voor instellingen** om de jaguar te beschermen.

INHOUD

Resultaten 2025

- **40 veehouders** ondertekenden een **formele verbintenis** voor het **behoud van jaguars** en hun habitat.
- **35 elektrische omheiningen** werden geplaatst en **vijf bestaande omheiningen werden verstevigd om aanvallen op vee te voorkomen** en het risico op wraakacties te beperken.
- **67 veehouders** hielpen de doorgangsgebieden van jaguars **in kaart** te brengen. Ze plaatsten **wildcamera's** en legden daarmee beelden van **11 jaguars** vast. Dankzij opleidingen over het gebruik van **gps'en** en **wildcamera's** kunnen lokale bewoners nu **doeltreffender monitoren**.
- In mei 2025 werd tijdens een **workshop in Cuyabeno** een **gemeentelijke regeling opgesteld** die de jaguar uitroept tot vlaggenschipsoort en de **'Dag van de jaguar'** vastlegt. Zo komt het behoud van dit roofdier duidelijk op de lokale agenda.

ECUADOR

CUYABENO, PASTAZA

DOELSTELLING

Tegen 2026 zijn er programma's voor duurzaam beheer van zoetwaterbronnen in het Ecuadoraanse Amazonegebied. De programma's dragen bij tot het welzijn van gemeenschappen die afhangen van die bronnen.

Partners

WWF-Ecuador, FLACSO

Duur

06.2022 - 06.2026

SDG

15

Bijdrage 2025

€ 589.489 uit eigen middelen

Zoet water levert essentiële ecosysteemdiensten die onmisbaar zijn voor wie dicht bij stroomgebieden woont. Toch krijgen de zoetwaterbronnen van het Ecuadoraanse Amazonegebied weinig aandacht en bescherming. Vervuiling, overbevissing en ingrepen die het waterdebiet wijzigen, vormen de grootste bedreigingen. We slaan dus de handen in elkaar met lokale en nationale belanghebbenden om **bewustwording** te creëren en **beschermingsvoorschriften** en -regels bij te schaven. Daarnaast doen we alles om de **natuurbehoudsstatus** van soorten zoals **rivierdolfijnen** te verbeteren. Op termijn streven we ernaar dat alle rivieren en waterrijke gebieden van de belangrijkste landschappen van het Ecuadoraanse Amazonegebied, beschermd zijn.

In 2025 zette Ecuador een belangrijke stap in de bescherming van zoet water: de **eerste nationale kaart van cruciale dolfijnhabitats** kwam er, en vormt een onmisbare tool om natuurbehoudsacties richting te geven. De kaart is gebaseerd op wetenschappelijke rivierexpeditie op de Pastaza, de Morona, de Napo en de Aguarico. Die leverden belangrijke inzichten op over deze iconische diersoorten en hun leefgebieden. Samen met de overheden werkte WWF bovendien aan het **nationaal actieplan voor het behoud van rivierdolfijnen in Ecuador 2025-2035**. 87 afgevaardigden en 18 organisaties droegen hun steentje bij.

Ook de bedreigingen werden onder de loep genomen. Vier gemeenschappen namen deel aan een studie over **ongewenste vangst**. Drijfnetten kwamen uit de bus als de belangrijkste **bedreiging**. Anderzijds werden zware metalen gedetecteerd bij visanalyses. In het tweede semester van 2025 worden ook stalen van menselijk bloed en haar onderzocht om te kijken hoe hoog de gezondheidsrisico's zijn voor de omwonenden.

Het initiatief 'Maart voor de rivieren', in samenwerking met FLACSO, maakte van maart 2025 een bijzondere maand. Academici, riviervoorvechters en sociale organisaties gingen in gesprek over de opleiding van '**waterverdedigers**'. Tijdens het evenement werd een **opleidingsgids voor waterverdedigers** voorgesteld. Met deze tool leren gemeenschappen meer over **milieurecht** en rivierbescherming.

Resultaten 2025

- In **Cuyabeno Wildlife Reserve** worden nu officieel de **CA|RDS-normen (Conservation Assured River Dolphin Standards)** toegepast. Daarmee kunnen sitebeheerders hun bijdrage aan de gezamenlijke behoudsinspanningen voor rivierdolfijnen staven.
- Een **wetenschappelijke expeditie** in het **Pastazabekken** telde **17 orinocodolfijnen** op 210,1 km. Dat zijn belangrijke gegevens voor de populatieopvolging.
- Een **formeel akkoord** verbindt het **ministerie van Toerisme** ertoe **verantwoord dolfijntoerisme** te promoten en zo de druk op de leefgebieden van deze dieren te verlichten.
- Met Sionagemeenschap Sototsiaya en Kichwagemeenschap Limoncocha zijn **overeenkomsten voor duurzame visserij** gesloten. 40 Shuar Taikiua-families verbonden zich ertoe om hun waterbronnen te beschermen.
- De **communicatiecampagnes** over het behoud van rivierdolfijnen bereikten een enorm publiek.

PARAGUAY

CHACO-PANTANAL

INHOUD

DOELSTELLING

Tegen 2026 zijn de populaties jaguars en die van hun prooidieren stabiel in de Gran Chaco en de Pantanal.

Partners

WWF-Paraguay, Asociación Alter Vida, Asociación EcoPantanal, A Todo Pulmón, Ayoreo, Fundación de la Facultad de Ciencias Exactas y Naturales (FUCEN), Wildlife Conservation Society

Duur

01.2022 - 06.2026

SDG

15

Bijdrage 2025

€ 156.988 uit eigen middelen

AMAZONEGEBIED, CHACO-PANTANAL

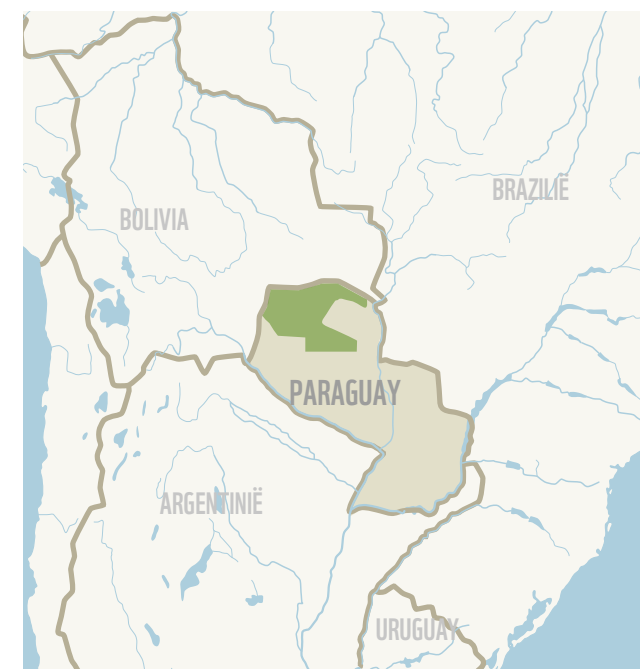
14 JAARVERSLAG 2025

In de Gran Chaco in Paraguay staat de toekomst van de **jaguar** zwaar onder druk door verschillende **bedreigingen**. Zijn leefgebieden slinken razendsnel door grootschalige ontbossing, die vooral wordt gedreven door landbouw en veeteelt. Gevolg: jaguars hebben minder jachtgebieden en prooien. Daardoor moeten ze dichterbij bewoonde gebieden komen, en raken ze vaker in **conflict met mensen**. Op hun beurt doden veehouders jaguars om hun vee te beschermen ...

WWF zet zich in om de **beschermde natuurgebieden** van El Chaco Biosphere Reserve met elkaar te **verbinden**. We werken ook aan meer **harmonie** tussen jaguars en lokale gemeenschappen, en willen de rijke fauna er op lange termijn **beschermen**.

Vorig jaar staken we een tandje bij om de **verspreiding van de jaguar** en zijn **habitat** in de **Gran Chaco** beter te begrijpen. **Wildcamera's** maakten ruim **205.000 beelden** in **1.478 dagen** - een stevige database om de aanwezigheid van de soort in kaart te brengen. Er werden ook **31 uitwerpselstalen** verzameld en geanalyseerd. En wat bleek? De jaguars uit dit gebied zijn genetisch enigszins verwant met hun soortgenoten in Argentinië, Brazilië en Peru. De **genetische diversiteit van de onderzochte jaguars is echter beperkt**, waarschijnlijk doordat de populatie zo klein is.

Verder werkten we samen met de **inheemse Chovoreca-gemeenschappen**. Ze leerden **wildcamera's gebruiken** en gegevens verzamelen op hun grondgebied. De jaguar is daarmee een **echte iconische diersoort** geworden binnen de Chovoreca-cultuur. De samenwerking gaf ook aanleiding tot **natuurbehoudsactiviteiten binnen de gemeenschap**. Om dat proces te ondersteunen, werden twee **monitoringsgidsen** uitgewerkt en verspreid. Die gidsen zijn specifiek afgestemd op de lokale situatie. We analyseerden ook **satellietbeelden van 1994 tot 2024** om de **evolutie van het grondgebruik** te documenteren. Zo konden we zien welke **gebieden het dringendst aan herstel toe** zijn. De resultaten bewijzen hoe cruciaal de **ecologische corridors** tussen **Defensores del Chaco National Park** en **Cerro Chovoreca** zijn: ze bevorderen de connectiviteit en dus de overlevingskansen van jaguars.

Resultaten 2025

- We **analyseerden 3 miljoen wildcamerabeelden** die we de laatste twee jaar verzamelden in een centrale, **gestandaardiseerde database**. Zo konden we **21 zoogdiersoorten van 13 families** identificeren, waarvan **vijf bedreigde soorten**. We konden ook de **dichtheid per 100 km²** van de jaguars inschatten, en de **verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke dieren** op een steekproefoppervlakte van **4.675 km²**.
- Ondanks de toenemende druk en **habitatversnippering** is het **bosoppervlak** in het interventiegebied **stabiel** gebleven. Dat wijst op ecologische veerkracht.
- Er zijn een twaalfstal vermoedelijke **aanvallen** van jaguars op vee gemeld. **146 stuks vee werden gedood**, waaronder zeker **4 door jaguars** tegenover **20 door slangen**. Die info zet de **reële impact** van deze grote katachtige in elk geval **in perspectief**.

AFRIKAANS GRO- TE MERENGEBIED & CONGOBEKKEN

Het Afrikaans Grote Merengebied en het Congobekken strekken zich uit langs de evenaar. Hun ecosystemen verbazen met hun duizelingwekkende biodiversiteit. De hoge plateaus en vulkanen van het Grote Merengebied huisvesten smaragdgroene landschappen met gematigde temperaturen. Ondanks frequente conflicten, konden berggorillapopulaties er groeien - een prachtige overwinning voor natuurbehoud. Meer naar het westen liggen de uitgestrekte tropische bossen van het Congobekken. Dat unieke ecosysteem staat dan weer zwaar onder druk door illegale ontbossing. In beide gebieden spant WWF zich in om de fantastische fauna en flora in stand te houden voor de generaties van morgen.

PROJECTEN

Democratische Republiek Congo (DRC)

DRC, Oeganda en Rwanda

Republiek Congo

DEMOCRATISCHE REPUBLIEK CONGO

DOELSTELLING

Tegen 2026 halen de bewoners van Noord-Kivu voordeel uit het duurzame beheer van natuurlijke hulpbronnen uit bossen. Dat bevordert hun sociaaleconomische ontwikkeling, welzijn en ecologische veerkracht.

Partners

WWF-DRC

Duur

01.2022- 12.2026

SDG

1, 2, 5, 13, 15

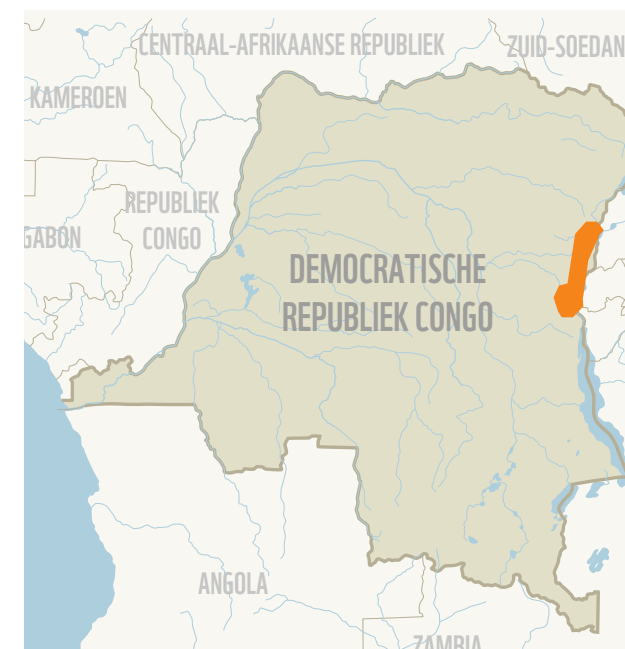
Bijdrage 2025

€ 909.572, waarvan € 731.940 van de Directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp, € 35.007 van Wallonie Bruxelles International, € 41.582 van het Waals Agentschap voor lucht en klimaat en € 91.063 uit eigen middelen

De **bossen van het Congobekken** vormen de longen van Afrika. Miljoenen mensen hangen ervan af voor voedsel, zoet water, brandstof, beschutting en geneesmiddelen. Het gebied vangt enorm veel koolstof op en speelt dus een **cruciale rol voor het wereldwijde klimaat**. Er leven ook tal van bedreigde soorten. Maar illegale bosbouw zet de biodiversiteit onder druk, verergert de gevolgen van de klimaatverandering, en brengt het levensonderhoud van lokale gemeenschappen in gevaar.

In de Democratische Republiek Congo is **houtschool** de **belangrijkste energiebron** voor huishoudens. De vraag ernaar zet een **ongeziene druk op het tropisch regenwoud**. Daarom is WWF sinds 1987 actief in de DRC, met name in Noord-Kivu, waar ontbossing voor houtschool een ernstige bedreiging vormt. Daar hebben we eerst agrobosbouwprojecten opgezet om de druk op de bossen in de parken te verminderen. Daarna begonnen we samen met de lokale gemeenschappen rond duurzame economische ontwikkeling te werken. Helaas flakkerden de gewapende conflicten weer op in Noord-Kivu. Dat had een enorme impact op de veiligheid en beperkte onze toegang tot bepaalde gebieden.

Het afgelopen jaar focuste ECOmakala op **duurzaam bosbeheer** en **toegang tot schone energie**. In Walikale werkten we, samen met lokale overheden en erkende gemeenschapsvertegenwoordigers, verder aan **zes erkende gemeenschapsbosconcessies** van in totaal **120.000 hectare**. In samenwerking met de overheden van Beni werd de opvolging van de bestaande bosbeheerplannen voorbereid. Verder volgden gemeenschapsgroepen een opleiding over het beheer en onderhoud van boomkwekerijen. Die kennis gaan ze toepassen in **herbebossings-** en **agrobosbouwprojecten**. Ook dit jaar werden er **zonne-energiekits** en **biogasvergisters** uitgedeeld. De gebruikers kregen daarbij steeds een **praktische opleiding** over de installatie, het gebruik en het onderhoud van de toestellen.

Resultaten 2025

- Zowat **75 hectare** werd herbebost en er werd **52,5 hectare** aan agrobosbouwpercelen aangelegd.
- De productie en verkoop van **duurzame houtschool** en andere bosproducten zoals planken en brandhout brachten meer dan **128.000 euro** op. Dat betekent meer lokale **bestaansmiddelen**, ondanks de instabiele context.
- We hebben **80 zonne-energiekits** en **80 biogasvergisters** uitgedeeld, zodat huishoudens **schone energie** kunnen gebruiken en de druk op de bossen afneemt.
- Het tijdschrift **Kacheche** informeert jongeren over **natuurbehoud** en **duurzame energie**. Het legt uit waarom het zo belangrijk is om de bossen van Virunga te beschermen. Dat is een van de vele educatieve tools rond milieubewustzijn die samen meer dan **2,7 miljoen mensen** bereiken, in scholen en gemeenschappen. Ook **radioprogramma's** zijn een spreekbuis voor deze boodschappen. Ook in afgelegen en conflictgebieden worden deze programma's beluisterd.

DEMOCRATISCHE REPUBLIEK CONGO, OEGANDA, RWANDA

DOELSTELLING

Tegen 2025 is het aantal wilde, gezonde berggorilla's stabiel of aan het stijgen. Voor de omliggende gemeenschappen wegen de voordelen van gorillabehoud op tegen de nadelen.

Partners

International Gorilla Conservation Programme (een samenwerking tussen WWF, Conservation International en Fauna & Flora International)

Duur

07/2021 -12/2025

SDG

1, 2, 5, 13, 15

Bijdrage 2025

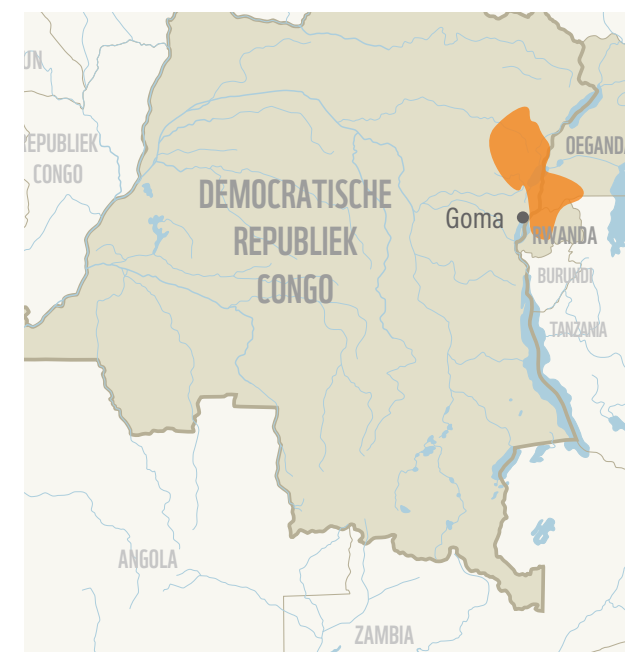
€ 97.041, waarvan € 20.000 van WWF-Duitsland en € 77.041 uit eigen middelen

Berggorilla's komen enkel voor in de dichte tropische bossen van het Virungagebergte en Bwindi Impenetrable Forest. Volgens het International Union for Conservation of Nature (IUCN) zijn ze **ernstig bedreigd**: er leven er nog maar een duizendtal in het wild. Hoewel ze goed worden beschermd in nationale parken, staan deze grote primaten voor heel wat uitdagingen. Ontbossing slokt hun leefgebied op, mensen dragen ziektes op hen over, ze vallen ten prooi aan strikken die stropers voor andere dieren plaatsen ... Daarom zet **International Gorilla Conservation Programme (IGCP)** zich sinds 1991 onvermoeibaar in om berggorilla's te beschermen in Greater Virunga Landscape. Daarvoor werkt de organisatie nauw samen met de lokale autoriteiten en gemeenschappen. Maar door gewapende conflicten heerst er onveiligheid in Noord-Kivu, en natuurbehoudsinspanningen leveren er niet maximaal op door gebrekkige coördinatie en gegevensuitwisseling tussen de drie landen. Samen moeten we dringend efficiënte beschermingsmaatregelen treffen voor deze mensapen en hun leefgebieden. Alleen zo kunnen we hun toekomst op lange termijn veiligstellen.

Het afgelopen jaar vervulde IGCP een belangrijke missie: de **berggorillatelling van 2024-2025 coördineren**. Hiervoor

verzamelden ze maandenlang gegevens in het Virungagebergte. De bijgewerkte schattingen van de gorillapopulatie worden verwacht in 2026. IGCP hielp ook **meer rangerpatrouilles** op pad te sturen, uitgerust met SMART-tools om efficiënter te kunnen werken. Daarnaast waren er initiatieven rond het **levensonderhoud** van de lokale gemeenschappen. Onder meer **bijenteelt** en **ecotoerisme** zijn nieuwe bronnen van inkomsten die de gemeenschappen minder afhankelijk maken van natuurlijke hulpbronnen uit het park.

Om het **gezamenlijk beheer van dit landschap** te verbeteren, vonden er grensoverschrijdende planvergaderingen en gecoördineerde patrouilles plaats. Voor de berggorilla's is die regionale samenwerking van levensbelang. We zetten ook het **wetenschappelijk onderzoek en de opvolgingsacties** verder. Zo kunnen we natuurbehoudsmaatregelen baseren op betrouwbare gegevens en bijsturen wanneer nieuwe bedreigingen opduiken.

Resultaten 2025

- Tijdens meer dan 4.500 patrouilles legden rangers ruim 35.000 km af en verwijderden ze zo'n 900 strikken. Zo bestrijden ze illegale activiteiten.
- Er waren 12% minder gevallen van stroperij dan in 2024. De patrouilles zijn dus duidelijk beter op elkaar afgestemd.
- Ruim 320 huishoudens namen deel aan activiteiten rond duurzaam levensonderhoud. Dat is 15% meer dan in 2024. Vooral projecten rond bijenteelt en ecotoerisme konden op aanzienlijk meer bijval rekenen.
- Toerisme kende een sterke groei in Oeganda en Rwanda. Er werden dan ook meer vergunningen uitgereikt voor tochten om gorilla's te spotten. Die extra inkomsten komen zowel het parkbeheer als de gemeenschapontwikkeling ten goede.
- Er werden 14 babygorilla's geboren in de gemonitorde groepen. Een bemoedigend cijfer dat de positieve impact van onze inspanningen aantoont.

REPUBLIEK CONGO

DOELSTELLING

Tegen 2030 zijn Ntokou-Pikounda National Park en de omliggende gebieden beheerd volgens internationaal erkende best practices. De lokale gemeenschappen zijn daarbij betrokken. Dat draagt bij tot de stabilisatie of groei van populaties olifanten, mensapen en nijlpaarden, en andere iconische diersoorten die er leven, zoals Bouviers rode franjeapen.

Partners

WWF-Republiek Congo

Duur

03/2022 - 06/2026

SDG

6, 11, 13, 15

Bijdrage 2025

€ 99.998, waarvan € 55.000 van WWF-Duitsland en € 44.998 uit eigen middelen

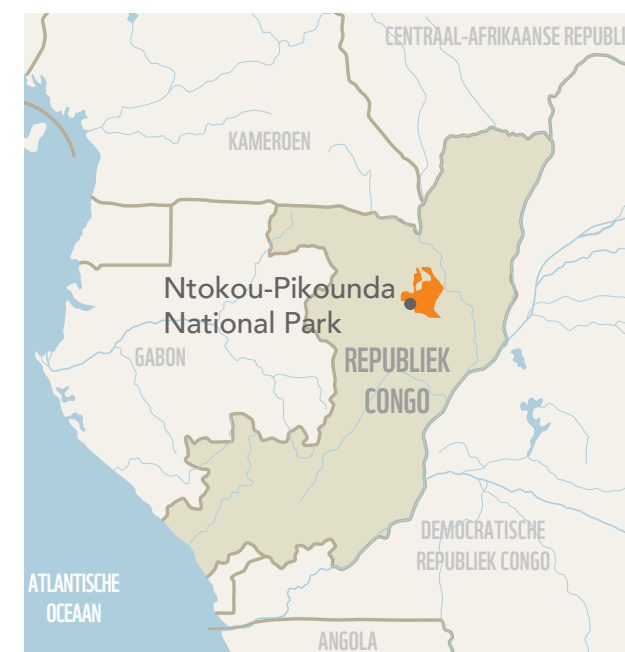
Diep verscholen in de dichte bossen van het noorden van de Republiek Congo ligt **Ntokou-Pikounda National Park**, de thuishaven van gorilla's, chimpansees en bosolifanten. De talrijke veengebieden van deze kostbare ecosystemen spelen een essentiële rol in de **wereldwijde klimaatregulatie**. Helaas staat het park voor aanzienlijke bedreigingen, zoals stroperij, overbevising, bosbouw en agro-industrie in de omgeving van het park. WWF werkt dus nauw samen met lokale gemeenschappen en met de Congolese autoriteiten om dit unieke natuurlijke erfgoed te behouden. Zo zetten we **rangerpatrouilles** kracht bij, gaan we illegale activiteiten tegen en bevorderen we **duurzaam gebruik van hulpbronnen** (zoals vis) bij de lokale gemeenschappen, die we ook economische alternatieven aanreiken.

Het afgelopen jaar werkte WWF enerzijds aan **natuurbehoudsmaatregelen** en anderzijds aan maatregelen om het **welzijn van lokale gemeenschappen** te bevorderen. Die gemeenschappen hielpen onder meer in kaart brengen hoe zij de natuurlijke hulpbronnen van het park gebruiken. Ze onderschreven ook een **protocol voor duurzame visserij**. Wat er voor hen in zit? Betere toegang tot **duurzame bestaansmiddelen**.

Zo kregen vrouwenverenigingen landbouwgereedschappen en machines om maniok te bewerken tot producten die ze kunnen verkopen. Nog twee prioriteiten waren gezondheidszorg en onderwijs.

Om mens-dierconflicten tot een minimum te beperken, pasten we de **'conflict to coexistence'-strategie (C2C)** toe. In dat kader legden de gemeenschappen buffergebieden aan tussen hun landbouwgrond en het moerasbos. Ze organiseerden ook **nachtpatrouilles** waarbij ze, uitgerust met megafoons en toortslicht, olifanten weer het bos injagen. Met succes: deze initiatieven leidden tot **merkbaar minder schade aan landbouwgewassen** in Ntokou.

Rangers nemen het ook op tegen stropers en overtreders om wilde dieren hun rust te gunnen. Tot slot konden we het eerste beheerplan voor het park opstellen op basis van socio-economische en ecologische studies.

Resultaten 2025

- Ruim **300 huishoudens** konden duurzaam vissen in het park. Dat bracht meer dan 77 miljoen CFA-frank (€ 117.400) op voor de lokale gemeenschappen.
- Meer dan **280 kinderen**, waaronder inheemse leerlingen, konden in betere omstandigheden naar school, omdat hun **school gerenoveerd** werd, ze een schoolkit kregen en omdat hun leerkrachten een gewaarborgd loon kregen.
- **Gezondheidszorg is steeds toegankelijker**. Op zes maanden tijd werden meer dan 700 patiënten behandeld. Bovendien kregen aanzienlijk meer vrouwen de nodige zorgen tijdens en na hun zwangerschap, dankzij de nieuwe vroedvrouw.
- **Rangerpatrouilles** konden 17 breedvoorhoofdkrokodillen en 6 schildpadden uit de handen van stropers bevrijden.

MIOMBO- BOSSAVANNE

De Miombo-bossavanne strekt zich uit over 2,7 miljoen km² in Centraal- en Zuidelijk Afrika. In de nog relatief ongerepte graslanden, bossavannes en dichter beboste gebieden leven iconische soorten zoals olifanten, neushoorns, zebra's, leeuwen en wilde honden. De belangrijkste uitdagingen? Leefgebieden beschermen en met elkaar verbinden, mens-dierconflicten voorkomen en ontbossing en stroperij tegengaan.

PROJECTEN

Zambia: Liuwa Plain, Sioma Ngwezi

Malawi: Majete, Liwonde, Nkhotakota

DOELSTELLING

Tegen 2026 bloeien de dierenpopulaties in Liuwa Plain National Park, Sioma Ngwezi National Park en de omliggende wildbeheergebieden onder gemeenschapsbeheer.

Partners

WWF-Zambia, African Parks, Koninklijke Autoriteit van Barotseland, gemeenschapsraden voor het beheer van natuurlijke hulpbronnen van West-Sesheke, Mufulani en Lewanika, Department of National Parks and Wildlife, Elephant Connection, Peace Parks Foundation, Zambian Carnivore Programme

Duur

01/2017 - 06/2026

SDG

1, 5, 13, 15

Bijdrage 2025

€ 545.090 uit eigen middelen

Op de uitgestrekte grasvlaktes van Liuwa treffen we de op een na grootste wildebeestmigratie van het Afrikaanse continent aan. Wildebeesten zijn belangrijke prooien voor heel wat roofdiersoorten, zoals hyena's, leeuwen, Afrikaanse wilde honden en cheeta's. Het drogere Sioma Ngwezi National Park maakt dan weer deel uit van **Kavango-Zambezi Transfrontier Conservation Area (KAZA)**. Verspreid over Angola, Botswana, Namibië, Zambia en Zimbabwe leven daar ongeveer 228.000 olifanten.

In Liuwa Plain National Park steunt WWF de ngo African Parks. Eén van hun prioriteiten in dit gebied van 3.369 km² is **conflicten voorkomen tussen grote roofdieren enerzijds en mensen en hun vee anderzijds**. Ook **Zambian Carnivore Programme** kan op onze steun rekenen. Zij **volgen roof- en prooidierpopulaties nauwgezet op**, zodat we meer inzicht krijgen in hun leefgebieden. Dat helpt om hen te beschermen en conflicten te voorkomen.

Voor **Sioma Ngwezi National Park en de omliggende gebieden** geldt sinds 2024 een overeenkomst tussen het Zambiaanse

Department of National Parks and Wildlife, Peace Parks Foundation, WWF en de Koninklijke Autoriteit van Barotseland: we gaan het gebied 20 jaar lang beheren via een stichting die we samen oprichten. In Sioma Ngwezi is mens-dierconflicten voorkomen geen sinecure. Olifanten vernielen gewassen. Leeuwen en hyena's jagen op vee en maken soms zelfs menselijke slachtoffers. Krokodillen en nijlpaarden zorgen voor overlast. Bovendien hebben olifanten toegang nodig tot permanente waterbronnen, zoals de Zambezirivier. Helaas verdwijnen de corridors die ze daarvoor gebruiken langzaam maar zeker. Het gevolg? Meer mens-dierconflicten. **Zeven olifanten kregen dus een satellithalsband**, zodat we meer inzicht krijgen in hun migratieroutes binnen Zambia en naar Angola, Namibië en Botswana. Die corridors in stand houden is een absolute prioriteit waarvoor nauwe samenwerking met de lokale gemeenschappen cruciaal is.

Resultaten 2025

In Liuwa Plain National Park

- Ondanks de grote aantallen roofdieren (zo'n 350 hyena's, 21 leeuwen, 20 cheeta's en 21 Afrikaanse wilde honden) is het aantal wildebeesten **tussen 2021 en 2024 met 36% gestegen tot 47.281 dieren**. Dat wijst op een kwaliteitsvolle habitat en weinig druk van stropers.
- Zambia en Angola hebben een overeenkomst getekend om een **grensoverschrijdend** gebied van 14.464 km², **Liuwa-Mussuma**, te beschermen.
- Zes hyena's werden **bevrijd uit vallen**.

In Sioma Ngwezi National Park

- **90% van de parkgrenzen**, goed voor 285 km, werd afgebakend met een 'beheerweg'. Die duidelijke afbakening helpt illegale houtkap bestrijden.
- **30 km elektrische omheiningen** beschermen landbouwgronden voortaan **tegen olifanten**. Drie versterkte omheiningen maken vee onbereikbaar voor leeuwen en hyena's. In de **Zambezirivier** bieden 11 omheiningen bescherming tegen krokodillen.

MALAWI

MAJETE, LIWONDE, NKHOTAKOTA

DOELSTELLING

De beschermde gebieden in Majete, Liwonde en Nkhotakota zijn toonbeelden van best practices voor natuurbehoud en ecologisch, sociaal-politiek en financieel leefbaar landgebruik.

Partners

African Parks

Duur

07/2017 - 06/2026

SDG

15

Bijdrage 2025

€ 265.892 uit eigen middelen

Sinds 2017 helpt WWF **African Parks** bij het beheer van **vier beschermde gebieden** van samen 3.406 km²: Majete (700 km²), Liwonde (548 km²), Mangochi (358 km²) en Nkhotakota (1.800 km²). Die gebieden waren er slecht aan toe, maar African Parks haalde met hun beheer **spectaculaire resultaten**. Nu leeft er een waaier aan wilde dieren, zoals olifanten, leeuwen, zwarte neushoorns, buffels, giraffen, nijlkrokodillen en nijlpaarden.

De beschermde gebieden vormen eilanden van bewaarde en herstelde natuur in een landschap dat sterk door de mens is beïnvloed, met veel landbouwactiviteiten. Om conflicten tussen mens en dier te vermijden, zijn ze dus omheind. Die omheiningen onderhouden en verstevigen vormt hier een belangrijke opdracht.

Daarnaast stellen we alles in het werk om zoveel mogelijk illegale **vallen onschadelijk** te maken en de handel in bushmeat te bestrijden. Helaas moest een leeuw het vorig jaar met zijn leven bekopen toen hij in zo'n val vast kwam te zitten. Het aantal leeuwen in Majete steeg wel: van 30 in 2021 tot 85 in 2025. Daarmee is de maximumcapaciteit

van het park bereikt. Sinds 2022 worden daarom verschillende contraceptiemethodes toegepast op 36 leeuwen.

Om de gemeenschappen te steunen, blijft African Parks inzetten op programma's rond bijenteelt, landbouw, veeteelt en boomplanten. Ze stellen **664 mensen voltijds te werk** en hebben een duizendtal deeltijdse werknemers. Ze reiken ook 340 **studiebeurzen** uit, vullen schoolbibliotheken, organiseren begeleide parkbezoeken voor buurtbewoners en runnen een milieu-educatiecentrum in Liwonde. **154.169 mensen** ontmoetten elkaar tijdens gemeenschapsvergaderingen. De lokale bevolking voelt zich duidelijk betrokken bij het project.

Resultaten 2025

- We steunen African Parks sinds 2017. Sindsdien is de olifantenpopulatie met 69% gegroeid tot 1.824 dieren. Die van de zwarte neushoorns groeide met 131% tot 69 dieren. 17 daarvan werden in 2019 overgebracht vanuit Zuid-Afrika. De leeuwen zagen hun populatie met maar liefst 955% toenemen en zijn nu met 116. Tot slot zijn er momenteel 40 cheeta's, goed voor een groei van 186%.
- Op een jaar tijd nam het aantal **Afrikaanse wilde honden** in Majete toe van 15 tot 24.
- Bij een **luchttelling in oktober 2024 in Majete werden 12.823 dieren gespot op 700 km²**. In 2010 waren dat er maar 1.025. De best vertegenwoordigde soorten zijn de impala (2.444), de buffel (2.371), de waterbok (1.529), de baviaan (1.068) en de sabelantilope (1.033).
- De olifantenpopulaties breiden met ongeveer 7% per jaar uit. De laatste acht jaar werd **geen enkele olifant gestroopt in Majete**. In Liwonde en Nkhotakota wel: daar vielen in dezelfde tijdspanne twee en negen olifanten in handen van stropers.
- **Toerisme** bracht meer dan 1,5 miljoen euro op. Dat is 37% meer dan vorig jaar en dekt 18% van de beheerkosten van de vier beschermde gebieden.

MEKONG- REGIO

Op het vlak van biodiversiteit is de Mekongregio één van de rijkste streken ter wereld. Tal van rivieren, waaronder de machtige Mekong, doorkruisen het gebied. Bergen en tropische en droge wouden bepalen het landschap. Al die biodiversiteit huisvest duizenden soorten. De lokale bevolking is afhankelijk van de natuurlijke rijkdommen van de Mekongregio, en hun noden blijven groeien. De uitdaging bestaat er dus in een evenwicht te vinden tussen hun welzijn en natuurbehoud.

PROJECTEN

Cambodja: oostelijke vlakten

Cambodja: vloedbossen van de Mekong

Myanmar & Thailand: Dawna-Tenasserim

CAMBODJA

OOSTELIJKE VLAKTEN

DOELSTELLING

Tegen 2027 zijn de droge bossen in de oostelijke vlakten van Cambodja beschermd dankzij innovatief beheer en rewildingactiviteiten. Zo willen we populaties van wereldwijd bedreigde diersoorten herstellen.

Partners

WWF-Cambodja, Royal Zoological Society of Scotland

Duur

07/2022 - 06/2027

SDG

5, 10, 13, 15, 16

Bijdrage 2025

€ 572.709 uit eigen middelen

De oostelijke vlakten van Cambodja zijn essentieel voor het behoud van bedreigde wilde diersoorten, zoals Aziatische olifanten en Siamese krokodillen. Maar door een gebrek aan overheidssteun, personeel, middelen en financiering voor natuurbehoud worden jacht en habitatverlies nog niet naar behoren aangepakt. Gevolg: de populaties wilde dieren gaan er snel achteruit. Om die daling tegen te houden en om te keren, treft WWF gerichte maatregelen om bedreigde soorten en hun habitats te beschermen.

Zorgen dat iconische diersoorten harmonieuzer samenleven met lokale gemeenschappen is onze belangrijkste prioriteit. Daarvoor gebruiken we onze C2C-strategie. C2C staat voor **Conflict to Coexistence**, en kan rekenen op de steun van nationale en provinciale overheden. In twee dorpen waar conflicten met olifanten schering en inslag waren, vormden vrijwilligers bijvoorbeeld **snelle-interventieteams**. Zij komen meteen in actie wanneer dieren gewassen vernielen. Daarnaast delen we best practices voor samenleven met olifanten. Tot slot werden **hotspots voor mens-olifantconflicten langs de Srepokrivier** voor het eerst in kaart gebracht. Op basis van die informatie kunnen we gericht ingrijpen.

Verder heeft WWF overal in Phnom Prich Wildlife Sanctuary **wildcamera's** geplaatst om schuwe soorten zoals luipaarden te monitoren en te beschermen. Dankzij dat systeem beschikken we nu over een platform waarmee we populaties grote zoogdieren in het oog kunnen houden, onder meer via **grensoverschrijdende onderzoeken** in samenwerking met Vietnam. Rangers kregen **bijscholingen** over SMART-monitoring, patrouillestrategieën en EHBO. Samen met hun partners uit de gemeenschappen zijn ze nu beter opgewassen tegen de uitdagingen waar dit belangrijke landschap voor staat.

Resultaten 2025

- In Phnom Prich Wildlife Sanctuary en Srepok Wildlife Sanctuary rukten ruim **1.000 patrouilles** uit. Ze **dekten meer dan 91.000 km** en haalden bemoedigende resultaten: er was **aanzienlijk minder illegale visserij** in de Srepokrivier, en in krokodillenhabitats ging de veiligheid erop vooruit.
- Rangers spotten een **pasgeboren Siamese krokodil**, wat bewijst dat onze beschermingsmaatregelen werken. Dat stemt ons hoopvol voor de herintroductie die we in 2026 plannen om deze ernstig bedreigde soort te versterken.
- Zogenaamde **gierenrestaurants** (kunstmatige voederpunten) gaven ons de kans om ernstig bedreigde gieren op te volgen. Er waren in 2025 **zes Indische oorgieren** te gast.
- In Phnom Prich vonden we een **nest witschouderibissen** waarvan twee kuikens uitvlogen. Er is dus nog hoop voor deze bedreigde soort.
- De basis is gelegd voor de **eerste wetenschappelijke schatting van de populatie Aziatische olifanten** in de regio: in samenwerking met Royal Zoological Society of Scotland werden meer dan 300 monsters verzameld voor DNA-analyse. De resultaten zullen naar verwachting tegen 2027 bekend zijn.

CAMBODJA

VLOEDBOSSEN VAN DE MEKONG

DOELSTELLING

Tegen 2026 dragen de bewoners van de vloedbossen van de Mekong actief bij aan de bescherming en het beheer van hun grondgebied en de hulpbronnen die het omvat. Duurzame bestaansmiddelen en langetermijnvoordelen van ecosysteemdiensten stimuleren hun welzijn en dat van sleutelsoorten in de regio.

Partners

WWF-Cambodja, Biodiversity Inventory for Conservation, Culture and Environmental Preservation Association, Fisheries Administration of the Royal Government of Cambodia, Forests and Livelihood Organization

Duur

Scale-Up : 01/2017 - 12/2026,
Mekong for the People : 07/2022 - 06/2026

SDG

1, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Bijdrage 2025

€ 950.782, waarvan € 798.228 van de Directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp en € 152.554 uit eigen middelen

MEKONGREGIO

24 JAARVERSLAG 2025

Dichte bossen die overstromen in het natte seizoen en rijke waterecosystemen: dit zijn de **vloedbossen van de Mekong**, in de Cambodjaanse provincies Kratie en Stung Treng. De lokale gemeenschappen hangen af van deze bossen en waterrijke gebieden, net als tal van vogelpopulaties en de laatste irrawaddydolfijnen van de Mekong. Daarom brachten WWF en zijn partners er de belangrijkste bedreigingen in kaart: niet-duurzame vispraktijken, ontbossing en waterkrachtdammen. Ons doel? De **rijke biodiversiteit beschermen** tegen overexploitatie en veranderingen in landgebruik.

Het voorbije jaar hebben we onze natuurbehoudsinspanningen kracht bijgezet op wetenschappelijk en institutioneel vlak. Samen met **BINCO bestudeerden we nauwgezet de wilde fauna** in Prek Prasob Wildlife Sanctuary en Sambor Wildlife Sanctuary. Zo verzamelden we actuele gegevens over **zwijnsherten en witschouderbissen**. Aan de studie werkten **lokale onderzoeksters** mee, binnen een inclusieve aanpak die inzet op empowerment. De resultaten zullen helpen bepalen welke gebieden beschermd moeten worden.

Daarnaast leerden **patrouilleleden uit de gemeenschap** werken met hun nieuwe tools: drones, akoestische apparatuur en het **SMART-monitoringsysteem**.

Op **Wereldrivierdolfijnendag** kwamen monniken, studenten en lokale leiders in actie. Daarnaast kreeg de **Mekong Dolphin Swim** bijzonder veel media-aandacht. De actie slaagde er zo niet alleen in om het publiek te sensibiliseren, maar ook om fondsen te werven voor het behoud van rivierdolfijnen. De deelnemers zwommen samen **120 km** in de Mekong, documenteerden hun waarnemingen en haalden afval en oude visnetten uit het water. Tot slot voerden we samen met de Fisheries Administration een studie uit om **rivierdolfijnen fotografisch te identificeren**. Door dit te koppelen aan **akoestische monitoring**, waarbij we hun vocalisaties detecteren, konden we schatten **hoeveel irrawaddydolfijnen er nog zijn** en de allerjongsten bewaken.

INHOUD

Resultaten 2025

- De **gemeenschappen** hebben meer dan **118.000 hectare bos duurzaam beschermd** en beheerd, waarbij 14 gemeenschapsorganisaties actief bijdroegen aan het gezamenlijk beheer van hun grondgebied.
- Vrouwen versterkten hun leidersrol: ze bekleden nu **36% van de leidinggevende posities** in comités voor bosbouw en grondeigendom.
- In onze actiegebieden verhoogden huishoudens hun inkomsten met gemiddeld **9%. 576 huishoudens**, waarvan 37% geleid door vrouwen, deden dat met duurzame activiteiten, zoals kippenteelt, honingproductie, rotanbewerking en ecotoerisme.
- In Prek Prasob Wildlife Sanctuary **daalde de ontbossingsgraad** van 10,22% naar 0,5% en in Sambor Wildlife Sanctuary van 2,16% naar 1,12%. Dat is te danken aan extra patrouilles en de inzet van de gemeenschappen.
- In het laatste halfjaar **werd geen enkele irrawaddydolfijn het slachtoffer van ongewenste vangst**, en mochten we **acht babydolfijntjes verwelkomen**. Het gebruik van **kieuwnetten is met 53% afgenomen** en dat van **haaklijnen met 58%**.

MYANMAR & THAILAND

DAWNA-TENASSERIM

DOELSTELLING

Tegen 2026 groeien de populaties van iconische diersoorten, en tonen de bedreigde ecosystemen van Dawna-Tenasserim tekenen van herstel. In Mae Wong National Park en Khlong Lan National Park stijgt het aantal tijgers per 100 km² van 0,3 naar 0,5.

Partners

WWF-Myanmar, WWF-Thailand, Thai Department of National Parks, Wildlife and Plant Conservation

Duur

01/2022 - 06/2026

SDG

5, 13, 15

Bijdrage 2025

€ 523.841, waarvan € 362.449 in Thailand en € 161.392 in Myanmar, uit eigen middelen

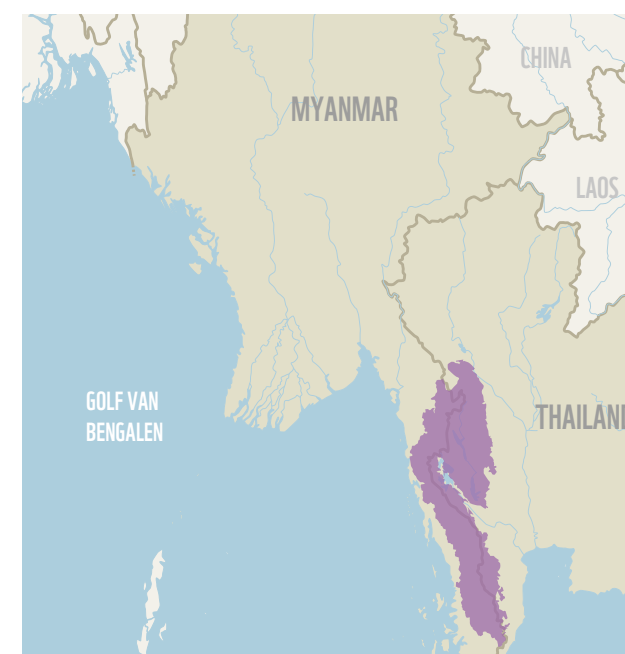
Dawna-Tenasserim Landscape (DTL) strekt zich uit over 178.896 km² op de grens tussen Myanmar en Thailand. Je vindt er iconische soorten zoals tijgers, luipaarden en Aziatische olifanten. Helaas worden deze dieren aan weerszijden van de grens bedreigd door ontbossing, stroperij en illegale handel in wilde dieren. Bovendien komt er steeds meer infrastructuur bij. Maar er is hoop: de **tijger- en olifantenpopulaties groeien**.

In Myanmar bleven we de lokale gemeenschappen steunen: in kwetsbare, politiek instabiele regio's zoals hier kunnen we dankzij hun inzet voor **natuurbehoud** toch mooie resultaten boeken. Patrouilles met **SMART-technologie** en een **versterkt gemeenschapsbosbeleid** wierpen hun vruchten af: **olifanten, tijgers en hun prooien** zijn nu beter bewaakt en beschermd. Er werden 45 soorten gespot, waaronder een **zeldzaam zwart luipaard, sambarherten en gaur**. Onze inspanningen voor het behoud van **popalangoeren, een ernstig bedreigde apensoort**, boekten vooruitgang. Op de Yathae Pyan-berg werden onder meer hun aantallen, roofdieren en voeding bestudeerd.

In het Thaise Salakpra Wildlife Sanctuary steunen we acht kweekcentra voor **sambarherten**. Doel: zorgen dat tijgers meer prooidieren vinden. Vier herten kregen

een satelliethalsband, zodat we ze kunnen volgen na hun vrijlating. Rangers ontvingen uniformen, voedselpakketten en technische steun, zodat ze op een groter grondgebied kunnen patrouilleren en de wetshandhaving kunnen versterken via het SMART-systeem.

Ook illegale handel in wilde soorten stond dit jaar centraal. In dat kader hebben we bijgedragen aan de uitbreiding van het **Wildlife Enforcement Network**. Daarnaast legden we een **nationale database** aan met 755 monsters van **tijger-DNA**. Zo kunnen we tijgers in gevangenschap beter traceren en illegale handel in tijgers en hun lichaamsdelen voorkomen. Tot slot trokken een bewustmakingscampagne en een tentoonstelling meer dan **55.000 bezoekers**. Het doel was duidelijk: benadrukken hoe belangrijk het is om de iconische fauna van Thailand te beschermen.

Resultaten 2025

Myanmar

- Op een hotspot voor mens-tijgerconflicten waren er geen wraakacties op tijgers en ging er geen vee verloren. Dat toont dat mens en tijger er steeds harmonieuzer met elkaar samenleven.
- Er zijn 140 popalangoeren geteld op de Yathae Pyan-berg, een belangrijke referentie voor hun aantallen.
- **Stroperij** neemt af: rangers vonden geen vallen voor tijgers of grote prooidieren.
- 54% van de ondersteunde huishoudens had meer inkomsten dankzij **nieuwe bestaansmiddelen**. Zo nam de jachtdruk af.

Thailand

- We slaagden erin een **stichtende populatie sambarherten** te introduceren in Salakpra, een belangrijke mijlpaal in het herstel van tijgerprooien.
- Nu ze meer prooien hebben, zijn **tijgers** zich voor het eerst in tien jaar **weer beginnen voortplanten** in Khlong Lan National Park.
- De ordediensten werken efficiënter en hun patrouilles **dekken 74% van het grondgebied**.

PAPOEA- NIEUW-GUINEA

In het hart van de Stille Oceaan ligt Papoea-Nieuw-Guinea, een baken van biodiversiteit en cultureel erfgoed. De weelderige regenwouden en buitengewone koraalriffen huisvesten fabelachtige dieren zoals Matschieboomkangoeroes en papoea-jaarovogels. Zes van de zeven zeeschildpaddensoorten komen er voor. En er valt nog zó veel te ontdekken! Hoewel lokale gemeenschappen er al eeuwenlang in harmonie met de natuur leven, staat ook dit paradijs onder druk. Klimaatverandering, ontbossing, overbevissing en vervuiling bedreigen de unieke eilandecosystemen en de traditionele levenswijzen van de inwoners.

PROJECT

Nieuw-Brittannië: Pomio

DOELSTELLING

Tegen 2026 zijn 40.000 hectare prioritair bos en een nestgebied voor zeeschildpadden beschermd door beter beheer en duurzamere bestaansmiddelen. De belangrijkste leefgebieden van en bedreigingen voor zeeschildpadden zijn in kaart gebracht, en er is een lokaal beheerplan. In Pomio is ontbossing teruggedrongen dankzij verbeterde markttoegang voor kleinschalige landbouwers.

Partners

Conservation Environment Protection Authority, Department of Lands and Physical Planning, East New Britain Provincial Administration, FORCERT Ltd, Papua New Guinea FlyingLabs, Papua New Guinea University of Natural Resources & Environment, Pomio District Development Authority

Duur

01/2024 - 06/2026

SDG

1, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Bijdrage 2025

€ 302.258 uit eigen middelen

Weinig plaatsen prikkelen de verbeelding zoals Pomio. Het uitgestrekte regenwoud is een van de **meest biodiverse bossen op aarde** en herbergt een waaier aan endemische plant- en diersoorten. Veel daarvan zijn zelfs nog onbekend voor de wetenschap. Langs de kustlijn liggen dan weer enkele van de rijkste koraalriffen van onze planeet. Helaas laten de gevolgen van de klimaatverandering zich ook voelen in deze afgelegen, grotendeels ongerepte natuur. Bovendien veroorzaken boskap en palmolie-extractie biodiversiteitsverlies en habitatvernietiging. Daarom wil WWF er 200.000 hectare bos beschermen door duurzame praktijken te bevorderen en lokale natuurbeschermingsinspanningen te ondersteunen.

Ook in 2025 focuste ons programma in Pomio op **natuurbehoud vanuit de lokale gemeenschappen**, zowel in de bossen als aan de kust. In het binnenland werkte ons team intensief samen met de **negen gemeenschappen die overeenkomsten met ons sloten** rond ruimtelijke ordening en afbakening van gebieden voor natuurbehoud. Daarnaast bereiden we samen met de Coffee Industry Corporation een analyse voor van **koffietoeleveringsketens**. Die moet meer

inzicht opleveren in het verband tussen bestaansmiddelen en de **verminderde ontbossingsdruk**.

Aan de kust richtten onze partnerschappen met drie dorpen (Bairaman, Malai en Sahalil) zich op de **bescherming van de lederschildpad**. Om het **bewustzijn** te vergroten bij zowel ouderen als scholieren, begonnen we met infosessies over de biologie van schildpadden en de bedreigingen waarmee ze kampen. We hebben **acht gemeenschapsmonitors** aangeduid en van de nodige uitrusting voorzien. Zij gaan gegevens verzamelen en een opleiding volgen over **satelliettracking en genetische bemonstering van zeeschildpadden**. Op **Wereldzeeschildpaddendag** plaatste ons team **temperatuursondes** op het strand van Sahalil, waar zeeschildpadden nesten maken. We bezorgden ook educatief materiaal van onze partner CEPA aan plaatselijke scholen.

Onze gerichte acties in deze bijzonder biodiverse streek leggen de basis voor geïntegreerd natuurbehoud op land en in zee.

Resultaten 2025

- **Negen gemeenschappen** ondertekenden overeenkomsten en gaan prioritaire bos- en kustleefgebieden voortaan actief beschermen.
- In Sahalil namen ouderen, jongeren en scholen massaal deel aan activiteiten op **Wereldzeeschildpaddendag**. De **plaatselijke bevolking wil duidelijk meer doen** voor het behoud van zeeschildpadden.
- We maakten onze **ingrepen op het terrein doeltreffender** door te zorgen dat we het hele jaar door ook afgelegen projectgebieden konden bereiken en sneller konden inspelen op de noden van de gemeenschap. We openden onder meer een kantoor in Pomio, wierven cruciale medewerkers aan en moderniseerden de transport- en energiesystemen: we kochten een boot, een tijdelijk voertuig en een noodcentrale op zonne-energie.

GROENE HART VAN EUROPA & MIDDELLANDSE ZEE

Van het Donaubekken tot de Karpaten: het groene hart van Europa herbergt spectaculaire natuurgebieden, zoals enkele van de grootste oerbossen van ons continent. Naast twee derde van de Europese populaties beren, lynxen en wolven vind je er de meest ongerepte rivieren en waterrijke gebieden van Europa. Middellandse Zee is dan weer een echte biodiversiteitshotspot. Hoewel ze minder dan 1% van de oceaanoppervlakte uitmaakt, huisvest ze 10% van alle mariene soorten die we vandaag kennen. Ruim een kwart daarvan komt ook enkel daar voor!

PROJECTEN

Karpaten en Centraal- en Oost-Europese bergketens

Het groene hart van Europa: Donaubekken

Griekenland: Noordelijke Cycladen

Marokko: Atlasgebergte

HET GROENE HART VAN EUROPA

KARPATEN EN CENTRAAL- EN OOST-EUROPESE BERGKETENS

DOELSTELLING

Tegen 2026 zijn de populaties grote carnivoren levensvatbaarder en kampen ze met minder bedreigingen.

Tegen 2030 zijn hun essentiële leefgebieden beschermd, beheerd en hersteld. Hun populaties zijn stabiel of herstellen zich dankzij de steun van lokale gemeenschappen. Beleid en relevante regelgeving ondersteunen natuurbehoudsmaatregelen.

Partners

WWF-Adriatische Zee, WWF-CEE (Centraal- en Oost-Europa): WWF-Bulgarije, WWF-Hongarije, WWF-Roemenië, WWF-Slowakije, WWF-Oekraïne

Duur

07/2021 - 06/2026

SDG

15, 17

Bijdrage 2025

€ 616.488 uit eigen middelen

EUROPA & MIDDELLANDSE ZEE

29 JAARVERSLAG 2025

Het groene hart van Europa huisvest nog waardevolle populaties wolven, beren en lynxen. Lokale gemeenschappen leven er sinds mensenheugenis samen met die soorten, maar het aantal mens-dierconflicten neemt helaas toe. Hoe dat komt? Land- en wegebouw zorgen voor habitatverlies en -versnippering. De mens verstoort leefgebieden van dieren door toerisme en ontbossing. Tot slot worden mogelijke voedselbronnen voor wilde dieren niet altijd goed afgeschermd (denk maar aan ongeschikte vuilnisbakken, lokaas voor de jacht waar ze aan kunnen en onbewaakt vee). Er is een gebrek aan bewakingssystemen, grootschalige preventiemaatregelen (zoals omheiningen en waakhonden) en systemen om schade financieel te compenseren. Bovendien hebben de interventieteams die omgaan met probleemdieren, te weinig middelen. Tot slot veranderde het politieke landschap hier de laatste tijd aanzienlijk, en werden er maatregelen getroffen die de bescherming van grote carnivoren op de helling zetten en indruisen tegen Europese regelgeving rond natuurbehoud.

Daarom deed WWF in 2025 extra inspanningen om te zorgen dat **mensen en grote carnivoren** vreedvoller kunnen samenleven in de Karpaten, de Balkan en de Dinarische Alpen. We installeerden onder meer **elektrische omheiningen** en **herstelden boshabitats**. Daarnaast organiseerden we **opleidingen** waar belangrijke spelers zoals **boswachters en openbare instellingen**

leerden hoe ze **conflicten beter kunnen beheren**, en betrokken we **lokale gemeenschappen** bij de **monitoring van de beren-, wolven- en lynxenpopulaties**. We brachten ook **63 cruciale ecologische corridors** in kaart, die deze populaties weer met elkaar kunnen verbinden. Verder werkten we mee aan verschillende wetenschappelijke publicaties over grote carnivoren.

In tal van initiatieven stond de **bruine beer** centraal, want deze iconische diersoort speelt wel vaker de hoofdrol in conflictsituaties. WWF-Bulgarije slaagde erin een officieel protocol voor conflictsituaties te laten goedkeuren, en begon beren genetisch op te volgen. In Roemenië gaf 'bear-smart community' Băile Tuşnad het voorbeeld voor conflictpreventie. Die aanpak wil het team nu toepassen in andere gemeentes. Al deze inspanningen zorgden ervoor dat **regionale samenwerking** erop vooruitging en hebben één doel voor ogen: zorgen dat mens en dier harmonieus met elkaar kunnen **samenleven**.

Resultaten 2025

- Dankzij de preventiemaatregelen verloopt **samenleven met carnivoren gesmeerder** in de interventiezones van het project. Er werden elektrische omheiningen, beveiligde vuilnisbakken en afvalkooien geïnstalleerd. In een enquête gaf maar **20%** van de 3.000 respondenten aan nog **bang** te zijn voor grote carnivoren.
- Vroeger waren mens-beerconflicten schering en inslag in Băile Tuşnad, een Roemeens stadje. Maar **in 2025 werd er geen enkel schadegeval gemeld**. Hoe dat kan? Het is nu een '**bear-smart community**' die actief inzet op preventie. Dat gaat van beveiligde vuilnisbakken tot radarsystemen die waarschuwen wanneer er beren op komst zijn. Het stadje neemt nu ook ecologische corridors op in haar stedenbouwkundige projecten.
- Dankzij grensoverschrijdend overleg (Servië-Kroatië, Slowakije-Hongarije) en door beerinterventieteams op te richten, is er nu meer regionale samenwerking voor het behoud van grote carnivoren.
- De derde editie van de '**TusnadEcoBear**'-conferentie in Roemenië was een succes: 180 deskundigen uit 16 landen deelden er hun kennis. Ze kwamen met een reeks **concrete oplossingen** om conflicten met grote carnivoren te voorkomen.

HET GROENE HART VAN EUROPA

DONAUBEKKEN

DOELSTELLING

Tegen 2025 is 1,8 miljoen hectare aan ecosystemen van de Donau en oorspronkelijke rivieren behouden. In de Donau zijn de leefgebieden, migratieroutes en genetische diversiteit van verschillende soorten steuren beter beschermd. De vrijlating van 900.000 jonge steuren helpt de populaties terug naar een levensvatbaar niveau te brengen.

Partners

WWF-Bulgarije, WWF-CEE (Centraal- en Oost-Europa): WWF-Roemenië, WWF-Oekraïne

Duur

01/2022 - 06/2026

SDG

6, 9, 13, 14, 17

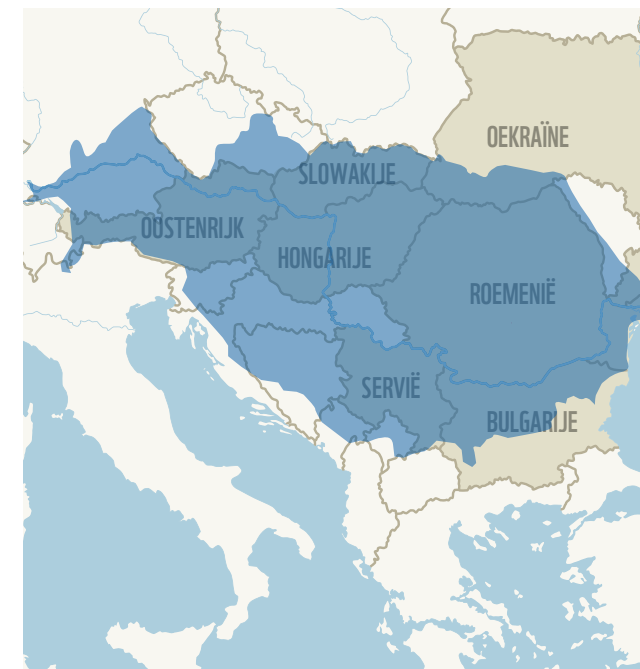
Bijdrage 2025

€ 224.635 uit eigen middelen

Het Donaubekken huisvest nog altijd een wonderlijke waaier aan wilde dieren. Roze en kroeskoppelikanen voelen zich er helemaal thuis, en eendagsvliegen reproduceren er massaal. De rivier is in Europa ook het laatste leefgebied voor de meest bedreigde zoetwatersoort ter wereld: de steur. Steuren kunnen er nog 800 km lang ongestoord migreren, van de Zwarte Zee tot de Lage Donau. WWF beschermt die kostbare migratieroute en het riviersysteem van de Donau, waarvan miljoenen mensen afhankelijk zijn. In 2025 voerde WWF tal van acties om de Donau en haar zijrivieren te beschermen tegen bedreigingen zoals onaangepaste waterkrachtprojecten, stroperij en klimaatverandering.

Door voortdurend in dialoog te gaan met de Europese Commissie en de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Donau droeg WWF bij aan de blokkering van een groot waterkrachtcentraalproject tussen Bulgarije en Roemenië. In Hongarije kon een juridische spoedprocedure voorkomen dat 440 hectare aan overstromingsgebieden vernietigd werden in het grensgebied met Slowakije. Verder wierpen wetenschappelijke studies meer licht op de impact van de Iron Gate-dammen (aan de Servisch-Roemeense grens) op de hydromorfologie van de Donau en haar steuren.

Steuren zijn een iconische vissoort: ze beschermen is dan ook een prioriteit voor WWF. Zo helpen we steuren kweken in gevangenschap in het drijvende *LIFE Boat*-centrum in Wenen, en zetten we mee jonge steuren uit in de Donau in Roemenië, Oekraïne en Bulgarije. Samen met partners verzamelen we regelmatig DNA-stalen om **verschillende soorten wetenschappelijk op te volgen**. Daarnaast zet WWF **vissers en overheden aan om het op te nemen tegen stropers**: antistroperijpatrouilles, workshops voor verschillende agentschappen en regelmatige vergaderingen versterken de samenwerking in Roemenië, Bulgarije en Oekraïne.

INHOUD

Resultaten 2025

- WWF speelde een doorslaggevende rol bij het stopzetten van het Nikopol-Turnu Magurele-damproject tussen Roemenië en Bulgarije, en bij de juridische overwinning tegen de Răstolița-dam in Roemenië.
- Tussen 2024 en 2025 werden **meer dan 90.000 jonge steuren uitgezet** in de Donau in Roemenië en Oekraïne.
- De Europese technische richtlijnen voor het monitoren van steuren werden in 2024 door het Verdrag van Bern aangenomen en in 2025 door de Europese Commissie gepubliceerd.
- 70 Roemeense en 130 Bulgaarse vissers laten steuren die ze per ongeluk vangen, weer vrij en melden die ongewenste vangsten ook actief. Dat **bewijst dat de lokale gemeenschappen zich betrokken voelen** bij onze inspanningen voor natuurbehoud.

GRIEKENLAND

NOORDELIJKE CYCLADEN

DOELSTELLING

Tegen 2026 zijn de best practices voor natuurbehoud en participatief beheer van beschermde mariene gebieden in de Cycladen erkend door de staat en opgenomen in de nationale wetgeving. In de Noordelijke Cycladen doen kleinschalige vissers aan duurzame visvangst. Ze pakken de klimaatverandering aan met praktische oplossingen, diversifiëren hun inkomstenbronnen en verbeteren hun markttoegang.

Partners

WWF-Griekenland

Duur 01/2023 - 12/2027

SDG 1, 6, 8, 10, 12, 13, 14

Bijdrage 2025

€ 166.345 uit eigen middelen

De Cycladen hebben veel ecologische waarde: je vindt er iconische, bedreigde soorten zoals dolfijnen en zeeschildpadden, en uitzonderlijke mariene leefgebieden zoals zeegrasvelden met *Posidonia oceanica* en koraalvormende leefgebieden waar kalkhoudende algen zich opstapelen. 36 sites op 23 eilanden zijn er dan ook beschermd. Eén van die sites is Gyaros, een onbewoond eiland waarop ruim 15% van de monniksrobben – een bedreigde diersoort – van het Middellandse Zeegebied leeft. Helaas zetten toerisme, scheepvaartverkeer, milieuvervuiling en visserij het ecosysteem van de Cycladen zwaar onder druk. Door de klimaatcrisis, stijgende zeetemperaturen en scheepvaartverkeer tieren invasieve exoten bovendien welig in de Middellandse Zee, en dat verstoort de lokale biodiversiteit.

WWF wil daarom de mariene ecosystemen van de Cycladen beschermen en de vissers in dat gebied steunen. Samen omschreven we vijf duurzame visserijpraktijken om

de druk op het milieu te verlichten. Die praktijken helpen onder meer voorkomen dat haaien of roggen per ongeluk in visnetten terechtkomen. WWF helpt vissers om hun inkomsten te diversifiëren, bijvoorbeeld door in te zetten op toerisme. We betrekken hen ook bij beslissingen over visserij. Het project heeft bovendien tot doel het grote publiek te informeren over biodiversiteit en invasieve soorten. Educatieve tools en culinaire evenementen promoten de consumptie van die exoten, om de druk op de lokale soorten te verlichten. Tot slot werd de strikte bescherming van het beschermde mariene gebied van Gyaros verlengd. Met mooie resultaten voor de biodiversiteit en de gemeenschappen, want de ecosystemen op het eiland leven duidelijk weer op. Het systeem voor bewaking op afstand dat WWF er ontwikkelde, staat nu onder het beheer van de lokale overheden.

Bosbranden

In 2024 woedden er in Griekenland ongewoon veel bosbranden. Ongeveer 4.000 vuurhaarden verwoestten meer dan 30.000 hectare. Het WWF-netwerk startte een campagne om financiële noodhulp te bieden en de getroffen dieren en bossen te beschermen. Op het terrein hielp WWF-Griekenland bij het blussen. Ze voorzagen vrijwilligers van de nodige uitrusting en steunden reddingsoperaties voor dieren. We werkten ook samen met het Nationaal Observatorium van Athene en de algemene directie Bossen om de verbrande zones te analyseren en herstelplannen voor te stellen. We konden zo meer dan 200 wilde dieren verzorgen en weer vrijlaten in het voorjaar van 2025. Verder ondersteunden we de overheden met wetenschappelijke tools voor het herstel van de verwoeste bossen.

INHOUD

Resultaten 2025

- We deden onderzoek in het beschermde mariene gebied van Gyaros. Zo stelden we vast dat de vispopulaties er gestaag groeien. We zagen ook de positieve effecten op de mariene biodiversiteit, visserij en lokale gemeenschappen.
- Tijdens 199 staalnames om de ecologische staat van de vispopulaties te meten, konden we 5.000 exemplaren van 102 soorten identificeren.
- In het kader van een inclusief natuurbehoudsproject hebben 55 vissers vijf duurzame visserijpraktijken goedgekeurd. 25 van hen hebben zich er ook al formeel toe verbonden ze toe te passen.

MAROKKO

ATLASGEBERGTE

DOELSTELLING

Tegen 2026 zorgt een natuurbehoudsprogramma op maat van het landschap voor een beter participatief beheer en een verbeterde staat van instandhouding van de biodiversiteit in het Atlascederbiosfeerreservaat. Tegen 2026 werken de gemeenschappen van het reservaat mee aan de herbebossing van een ecologische corridor en volgen ze minstens drie vlaggenschipsoorten op.

Partners

Living Planet Morocco

Duur

07/2023 - 06/2026

SDG

6, 8, 13, 15, 16, 17

Bijdrage 2025

€ 139.300 uit eigen middelen

In maart 2016 erkende UNESCO het *Atlas Cedar Biosphere Reserve* als biosfeerreservaat. Het strekt zich uit over bijna 133.000 hectare in het Atlasgebergte, en herbergt ruim de helft van de Marokkaanse biodiversiteit op het land. Het cederbos is socio-economisch en ecologisch erfgoed; de unieke biodiversiteit beschermt de bodem en waterlopen van het gebied. In het reservaat vind je bijna driekwart van alle atlasceders (*Cedrus atlantica*) - een majestueuze, bedreigde boomsoort - ter wereld, acht rivieren en een honderdtal waterrijke gebieden. Helaas loert er een waaier aan bedreigingen om de hoek: overmatig oppompen van grondwater, overexploitatie van de natuurlijke hulpbronnen van het bos en landbouwgrond, overbegrazing en vervuiling door landbouw en toerisme ...

Om de biodiversiteit in het reservaat beter te beschermen, **monitoren rangers de dieren die er leven** via de mobiele app CyberTracker en een netwerk van wildcamera's. Daarmee verzamelen ze nauwkeurige gegevens over de aanwezigheid van verschillende soorten doorheen de tijd. Met gerichte tellingen bestuderen ze specifieke iconische diersoorten, zoals berberapen, maneschapen en edmigazelles (*Gazella cuivieri*). In de belangrijkste waterrijke

gebieden van het reservaat werd met die tellingen ook de voortplanting van watervogels onderzocht. Verder startten we een ecologische studie om te kijken **hoe gezond de bossen zijn en welke natuurlijke corridors met voorrang hersteld moeten worden**, zodat we de leefgebieden van dieren weer met elkaar kunnen verbinden.

Het project organiseerde ook praktische opleidingen voor **lokale verenigingen en bosbouwcoöperaties** over het beheer van duurzame en milieuvriendelijke economische activiteiten. Tot slot zetten we volop in op communicatie via **digitale platforms** om informatie over de natuur te delen en het publiek warm te maken voor de bescherming van de biodiversiteit.

Resultaten 2025

- De populaties van vlaggenschipsoorten groeien in het Atlascederbiosfeerreservaat. Er leven sinds 2024 meer berberapen (*Macaca sylvanus*), maneschapen (*Ammotragus lervia*) en casarca's (*Tadorna ferruginea*).
- In Ifrane National Park maakten 16 wildcamera's beelden van **11 zoogdiersoorten**, zoals berberapen (422 keer gespot), rode vossen (402 keer gespot) en Afrikaanse goudwolven (*Canis lupaster*, 141 keer gespot).
- In het Atlascederbiosfeerreservaat werden **23 soorten nestbouwende watervogels gespot**.
- **83% van de 101 leden** van silvopastorale beheersverenigingen hebben geleerd hoe ze de biodiversiteit beter kunnen beschermen en hoe ze economische activiteiten het best beheren. Ze **verkopen ecologisch verantwoorde bosproducten**.

BELGIË

In België is WWF op verschillende domeinen actief: via projecten op het terrein in het hele land, via beleidswerk en via acties die het grote publiek informeren en mobiliseren.

Hoewel de Belgische natuur zwaar onder druk staat, hebben we hoop: otters, wolven en een lynx vonden de weg terug naar ons land. Ons doel? Zorgen dat ze zich hier blijvend kunnen vestigen, en onze biodiversiteit veerkrachtiger maken via onze projecten in de Maas- en Scheldevallei, regio Kempen en Maasland, de Hoge Venen en de Semoisvallei. Om onze doelen waar te maken, verbinden we natuurgebieden met elkaar en gaan we in gesprek met stakeholders om samen tot duurzame oplossingen te komen.

PROJECTEN OP HET TERREIN

Hoge Venen

Semoisvallei

Regio kempen en Maasland

Schelde- en Maasvallei

BELEIDSWERK

Biodiversiteit

Bossen

Klimaat

Noordzee

Diepze

INFORMEREN EN MOBILISEREN

Het grote publiek engageren

Jongeren in actie

PROJECTEN OP HET TERREIN

HOGE VENEN

DOELSTELLING

Tegen 2030 heeft België duurzame populaties iconische diersoorten.

Partners Département de la nature et des forêts (DNF), Natagora, Natagriwal

Duur 01/2023 - 12/2025 **SDG** 15

Bijdrage 2025

€ 64.970, waarvan € 25.000 van de Nationale Loterij en € 39.970 uit eigen middelen

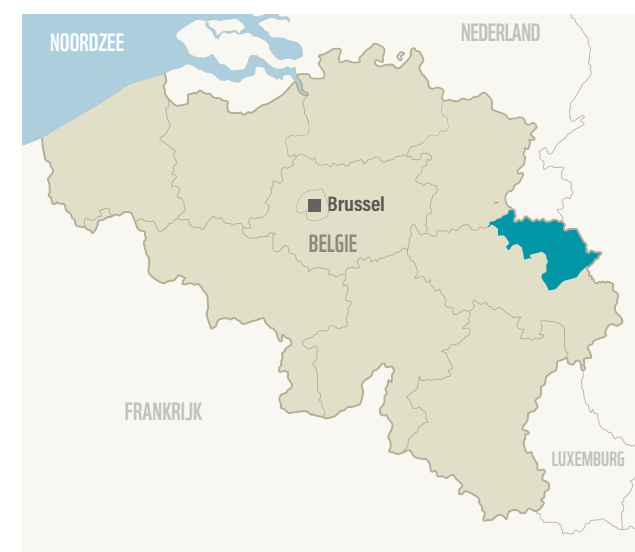
De Belgische Hoge Venen vormen een uniek landschap waar uitgestrekte bosgebieden goed met elkaar verbonden zijn. Sinds 2020 leven er drie wolvenroedels, en dat is prachtig nieuws voor onze biodiversiteit! Om te zorgen dat mensen harmonieus kunnen samenleven met deze grote carnivoor, breiden we het Wolf Fencing Team Belgium (WFTB) uit in de Hoge Venen. Dat vrijwilligersnetwerk helpt veehouders om hun omheiningen aan te passen, zodat wolven niet bij grazende dieren kunnen. Hun hulp is welkom, want het Waalse Gewest geeft subsidies voor de aankoop van het materiaal, maar niet voor de installatie ervan. En de installatiekosten kunnen oplopen voor de veehouders ...

© Shutterstock / nokturn

Resultaten 2025

- Wolf en mens leefden dit jaar goed samen op de Hoge Venen: er waren maar weinig aanvallen op vee.
- Het WFTB maakte drie omheiningen wolfwerend, goed voor 2 km aan beveiligde omheiningen.
- Het WFTB kan voor die klussen rekenen op 24 actieve, opgeleide vrijwilligers.

SEMOISVALLEI

DOELSTELLING

Tegen 2030 beschermt België minstens drie verwilderde gebieden van meer dan 5.000 hectare waar natuurlijke processen voldoende ruimte krijgen.

Tegen 2030 heeft België duurzame populaties iconische diersoorten.

Partners Nationaal Park van de Semoisvallei, Nationale Loterij

Duur 01/2023 - 12/2027 **SDG** 14, 15, 17

Bijdrage 2025

€ 375.235 euros, waarvan € 10.000 van de Nationale Loterij en € 365.235 uit eigen middelen

De Semoisvallei is een van de rijkste natuurlijke gebieden van België en huisvest iconische diersoorten zoals de lynx en de otter. Sinds januari 2023 vormt de vallei een nationaal park. WWF-België werkt nauw samen met het park om het gebied te doen uitgroeien tot een waar paradijs voor fauna en flora. We hebben twee doelen voor ogen: gedegradeerde gebieden herstellen en zorgen dat uitgestrekte gebieden bescherming krijgen, zodat ze een veilig oord voor de natuur vormen.

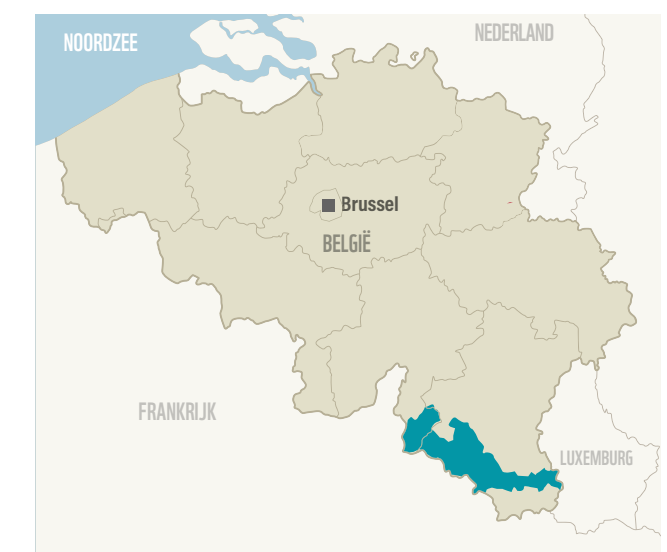
We voerden een systeem in om de biodiversiteit nauwgezet te monitoren. Een groot team vrijwilligers en professionals verzamelt gegevens met technologische tools, zoals akoestische opnametoestellen en wildcamera's. Op die manier krijgen we een beter beeld van de biodiversiteit en kunnen we gericht herstelacties uitvoeren in het nationaal park, zowel langs waterlopen als in bos- of landbouwzones. We hebben lokale, gewestelijke en nationale communicatiecampagnes opgezet om al die inspanningen zichtbaar te maken en enkele doelsoorten extra in de kijker te zetten.

© Emma Maris / WWF-Belgium

Resultaten 2025

- We konden tijdens de monitoring bijna 3.500 verschillende soorten spotten in 100.000 waarnemingen.
- We hebben meerdere habitats hersteld en beschermd. Resultaat: 91 ha nieuw integraal bosreservaat, 26 ha herstelde bosranden, 20 ha herstelde hellingsbiotoop, 31 ha herstelde valleibodem en 13 herstelde paaiplaatsen.
- We haalden reuzenbalsemien, een invasieve exoot, weg op 300 km aan oevers.

PROJECTEN OP HET TERREIN

REGIO KEMPEN EN MAASLAND

DOELSTELLING

Tegen 2030 heeft België duurzame populaties iconische diersoorten.

Tegen 2030 beschermt België minstens drie verwilderde gebieden van meer dan 5.000 hectare waar natuurlijke processen voldoende ruimte krijgen.

Partners

Agentschap voor Natuur en Bos, Natuurpunt, Provincie Limburg, Regionaal Landschap Kempen en Maasland

Duur

01/2024 - 12/2028

SDG

15, 17

Bijdrage 2025

€ 245.403, waarvan € 40.000 van de Nationale Loterij, € 7.432 van het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid, en € 197.971 uit eigen middelen

Europese otters en wolven vonden hun weg terug naar ons land. Als die soorten hier ook blijven en hun populaties groeien, zouden onze ecosystemen daar alleen maar gezonder van worden. Om zo'n bestendige terugkeer mogelijk te maken, moeten we de rijke biodiversiteit en unieke ecosystemen in de natuurrijke gebieden van Antwerpen en Limburg beschermen. Daarnaast moeten we enkele uitdagingen aangaan: de ecologische connectiviteit verbeteren en mens-dierconflicten voorkomen. Dat is precies wat WWF hier doet, samen met lokale partners.

Het was een bemoedigend jaar voor wolven in Vlaanderen. In Limburg verwelkomde Noëlla weer nieuwe welpjes in haar roedel, en solitaire wolvin Emma blijft Noord-Antwerpen als haar vaste stek beschouwen. De inspanningen van het Wolf Fencing Team Belgium (WFTB), dat WWF-België mee oprichtte, blijven dus van groot belang. Ook dit jaar hielpen we nieuwe conflicten voorkomen door veehouders te overtuigen hun omheiningen wolfwerend te maken, advies te bieden en de omheiningen ook effectief aan te passen: we legden honderden adviesbezoeken af en volgden onze tussenkomsten intensief op. Als er toch vee werd aangevallen, zetten we zo snel mogelijk onze noodkits in. Zo konden we wolvenschade in Limburg tot een minimum beperken. In Antwerpen, waar wolven recenter opdoken, zetten we alles op alles zodat veehouders zich zo snel mogelijk kunnen aanpassen aan hun nieuwe burens. We bleven onze expertise uitbreiden via uitwisselingen en opleidingsdagen, en verspreidden kennis door rechtstreeks advies en ondersteuning te bieden aan veehouders, en via interviews en partners. Daarbij lag onze nadruk, zoals altijd, op conflicten voorkomen.

Tot slot bleven we inzetten op ecologische connectiviteit. Via het BeWild-fonds hielpen we partners natuurgebieden aankopen en herstellen, en met onze partners in de Kempen en het Maasland ontwikkelden we een breed gedragen, gedeelde visie op natuurlijke begrazing in RivierPark Maasvallei. Zo werken we niet alleen aan meer natuur, maar maken we die gebieden ook veerkrachtiger en beter met elkaar verbonden.

Resultaten 2025

- Het professionele WFTB-team legde 112 adviesbezoeken af en deed 13 controles. Zo gaven ze directe steun aan de veehouders.
- Het WFTB paste 51 omheiningen aan. Dat brengt het totaal op 195 wolfwerende omheiningen sinds de oprichting in 2019.
- Dankzij de preventieve ingrepen van het WFTB is de schade bij vee veroorzaakt door wolven met 40% afgenomen tussen 2022 en 2024.
- Via het BeWild-fonds konden we twee strategisch gelegen terreinen aankopen en herstellen. Ze vormen belangrijke schakels in een prioritaire corridor tussen de habitats in de Kempen en het Maasland, waar natuurlijke processen nu weer meer ruimte krijgen.

PROJECTEN OP HET TERREIN

MAAS- EN SCHELDEVALLEI

DOELSTELLING

Tegen 2030 heeft België duurzame populaties iconische diersoorten.

Partners

Agentschap Natuur en Bos (ANB), ARK Rewilding Nederland, Limburgs Landschap (LL), Provincie Antwerpen, Regionaal Landschap Kempen en Maasland (RLKM), Regionaal Landschap Rivierenland (RLRL), Regionaal Landschap Schelde-Durme (RLSD)

Duur

04/2024 - 04/2027

SDG

14, 15

Bijdrage 2025

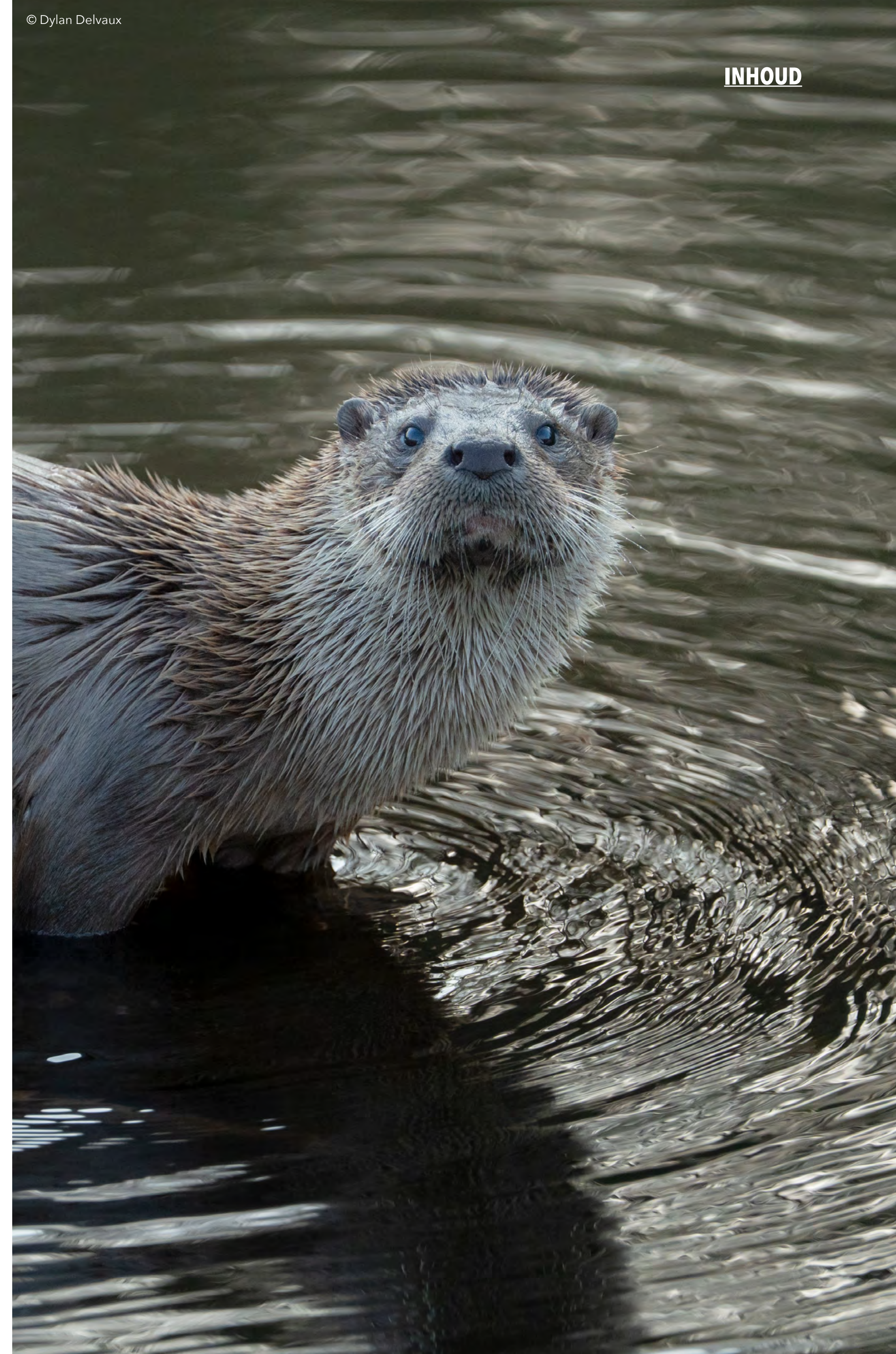
€ 122.345, waarvan € 5.880 van Interreg, gefinancierd door de Europese Unie, € 40.000 van de Nationale Loterij en € 76.465 uit eigen middelen

Na tientallen jaren afwezigheid maakt de otter een voorzichtige comeback in ons land. Als we deze beschermde diersoort een duurzame toekomst willen bieden, heeft ze meer en beter verbonden leefgebieden nodig. In onze rivieren en beken moeten meer vissen zwemmen, én we moeten zorgen dat ze schoner zijn. Bovendien moeten we gevaarlijke knelpunten wegwerken, bijvoorbeeld door looprichels te bouwen.

Samen met partners herstelt WWF waterhabitats door waterlopen te zuiveren en moerassen opnieuw ruimte te geven. We gaan in gesprek met grondeigenaars om bijkomende waterrijke gebieden aan te kopen en te herstellen. In overleg met deskundigen ontwikkelen we standaardmethoden om belangrijke knelpunten voor de otter in Vlaanderen te ontsnipperen. We kochten ook fauntatrappen, die otters en andere dieren kunnen gebruiken om uit kanalen met betonnen oevers te klimmen. Tot slot organiseren we in maart 2026 een Europese conferentie over de otter.

Resultaten 2025

- We legden **drie nieuwe, natuurlijke vijvers** aan in het Niels Broek in Antwerpen.
- We **herstelden 6,5 km aan waterlopen** en kochten negen hectare grond op de Sint-Onolfspolder in Dendermonde, waar we **waterrijke gebieden** nieuw leven inblazen.
- We kochten **twee hectare** grond in het Kempenbroek, waar we **waterrijke gebieden herstellen**.
- In het kader van **Interreg-project 'Otter over de grens'** werd 3,5 ha waterlopen in de Markvallei hersteld, werd er 2,5 ha aangekocht, werden herstelwerken uitgevoerd op 8 ha in het Kempenbroek, en werden vijf nieuwe looprichels aan aan het kanaal Dessel-Schoten aangelegd.
- We ontwikkelden **standaardontwerpen** en richtlijnen voor **materiaalkeuzes om Vlaanderen te ontsnipperen**, en kochten **tien fauntatrappen** aan.

DE ACHTERUITGANG VAN DE BIODIVERSITEIT OMKEREN

DOELSTELLING

Tegen 2026 treedt België op als leider voor sterke regelgeving voor natuurbescherming en -herstel op Europees en wereldniveau.

Tegen 2030 vormt het Belgische fiscale en economische beleid een steunpilaar voor klimaat en natuur. Commerciële spelers volgen een uitstootverminderingstraject waarmee België de 1,5°C-doelstelling en biodiversiteitsdoelstellingen kan behalen.

Partners

WWF-EPO, BirdLife Europe and Central Asia, B Lab Benelux, Bond Beter Leefmilieu, BOS+, Business @ Biodiversity Platform, Business for Nature, Canopea, Chapter Zero Brussels, ClientEarth, Dryade, European Environmental Bureau, Greenpeace, Natagora, Natuurpunt, The Shift, IUCN, Vogelbescherming Vlaanderen

Duur

The Biodiversity Shift: sinds 09.2024;
Belgische biodiversiteitscoalitie: sinds 11.2020;
#RestoreNature-campagne: sinds 02.2022

SDG

2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17

Bijdrage 2025

€ 306.500, waarvan € 280.006 uit eigen middelen, € 19.248 van de Vlaamse overheid, € 4.613 van Oak Foundation, en € 2.633 van een samenwerking met IUCN

Wereldwijd verliezen we biodiversiteit in sneltempo. Tegelijk is de natuur onze beste bondgenoot om belangrijke maatschappelijke uitdagingen aan te pakken, zoals gezondheidszorg, waterveiligheid, voedselzekerheid en economische stabiliteit. Daarom pleit WWF voor daadkrachtige maatregelen die biodiversiteitsverlies een halt toeroepen en het tij keren op internationaal, Europees en Belgisch niveau. Ook de privésector moet dringend kiezen voor een economie met een positieve impact op de natuur.

In september 2024 gaven we de aftrap voor ons nieuwe programma, 'The Biodiversity Shift'. Daarmee willen we de Belgische privésector aanzetten tot concrete acties voor biodiversiteit. Dat doen we enerzijds met inspiratie- en bewustmakings sessies. Anderzijds brengt ons **lerend netwerk** duurzaamheidsverantwoordelijken uit verschillende sectoren en bedrijven samen om hun eigen natuurstrategieën uit te werken. In 2025 namen **18 bedrijven** deel aan het lerend netwerk

In 2025 ijverden we met de Europese #RestoreNature-campagne voor de toepassing van de **Europese natuurherstelwet**. Samen met de Belgische biodiversiteitscoalitie volgden we met argusogen de toepassing van de wet in België, en de uitwerking van de bijbehorende herstelplannen. In samenwerking met Natuurpunt en Natagora publiceerden we een studie over de socio-economische impact van natuurherstel in België. Daarin tonen we aan dat elke euro die we investeren in natuurherstel, tot wel 51 euro opbrengt. We stelden de studie voor in het Vlaams Parlement en bezochten samen met de bevoegde ministers de bestudeerde herstelprojecten.

Tot slot adviseerden we Belgische autoriteiten over verschillende biodiversiteitsdossiers, onder meer voor de regeerakkoorden. Het ging daarbij over biodiversiteitsfinanciering, de beschermingsstatus van de wolf, biodiversiteitsconferenties COP16 en COP16.2, en de herziening van de Belgische biodiversiteitsstrategie.

Resultaten 2025

- In september 2024 organiseerden we samen met zeven andere Europese WWF-kantoren het **WWF Business & Biodiversity Forum**. Er namen meer dan 250 bedrijven, ngo's en beleidsmakers aan deel.
- **Ruim 1.000 burgers ondertekenden onze petitie voor een sterk biodiversiteitsbeleid**. Die petitie hebben we overhandigd aan de bevoegde volksvertegenwoordigers en ministers van de Vlaamse en Waalse regeringen.
- In de lente van 2025 heeft de Waalse regering het **belang van natuurherstel erkend en het budget voor biodiversiteit met 5 miljoen opgetrokken**. Na stevige besparingen is dat een stap in de juiste richting.
- Ons **evenement over natuurherstel in het Vlaams Parlement bereikte meer dan 100 deelnemers**. Sprekers uit de zorgsector, de landbouw, de industrie en het verzekeringswezen benadrukten er het belang van natuurherstel.
- **COP16.2 leverde een strategie op om financiële middelen vrij te maken**, met een stappenplan om tegen 2030 een doeltreffend biodiversiteitsfinancieringssysteem op te zetten. **België** greep de gelegenheid aan om een **nieuwe nationale biodiversiteitsstrategie** goed te keuren, waarin enkele van onze aanbevelingen zijn verwerkt.

EEN EINDE MAKEN AAN ONTBOSSING

DOELSTELLING

Tegen 2030 zijn de internationale toeleveringsketens voor landbouwproducten (cacao, soja, palmolie) in België vrij van ontbossing en ecosysteemconversie.

Partners

Duur 01/2022 - 12/2026

SDG 12, 15

Bijdrage 2025

€ 543.775, waarvan € 418.834 van de Directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp en € 124.941 uit eigen middelen

Wanneer we in België cacao, soja of koffie consumeren, dragen we zonder het te weten vaak bij aan **geïmporteerde ontbossing**, een belangrijke **bedreiging voor kostbare bossen overal ter wereld**. Om ons klimaat, onze biodiversiteit en onze gezamenlijke toekomst veilig te stellen, moeten we die bossen absoluut beschermen. Als importland draagt België daarin een zware verantwoordelijkheid. WWF wil de vernietiging van bossen een halt toeroepen door **bedrijven en beleidsmakers** aan te zetten tot actie.

In 2023 werd de **Europese ontbossingsverordening (EUDR)** goedgekeurd. Sindsdien ijvert WWF voor een sterke tekst en een **effectieve, ambitieuze uitvoering** daarvan. Met ons beleidswerk willen we **uitstel of afzwakking van de tekst zoveel mogelijk vermijden** - een hele uitdaging nu er oproepen klinken om natuurbeschermingswetgeving te dereguleren. We gingen dus in **dialogo** met **Europarlementsleden en nationale autoriteiten** om bedrijven die nu al inspanningen doen om de wet na te leven, een stem te geven. Die voortrekkers **stelden voorgestelde wijzigingen aan de kaak**, want die zouden hun concurrentievoordeel tenietdoen en de laatkomers belonen. Een sterke boodschap die helemaal aansluit bij ons standpunt.

Een tweede prioriteit voor WWF was ons werk rond **duurzame, ontbossingsvrije toeleveringsketens zonder ecosysteemconversie**. We hebben onder meer **bedrijven** uit de chocoladesector **begeleid met opleidingen over traceerbaarheid en de naleving van de EUDR**. Die helpen bedrijven om vlotter over te schakelen op duurzame toeleveringsketens. We droegen ook bij aan de publicatie van de **Chocolate Scorecard**. Die tool meet de ecologische en maatschappelijke inspanningen van grote merken in onze supermarkten, zoals **Colruyt en Puratos**, twee emblematische Belgische bedrijven. We bleven ook individuele bedrijven ondersteunen bij hun milieudoelstellingen, via directe dialoog of via het **Beyond Chocolate**-partnerschap.

Resultaten 2025

- Tijdens de stemming van de Raad van de EU in december 2024 heeft **België** zich samen met 24 andere Europese landen **verzet tegen elke wijziging of afzwakking** van de wettekst van de ontbossingsverordening.
- In boekjaar 2025 bleef de **wettekst** van de Europese ontbossingsverordening **ongewijzigd overeind**. **Vijf Belgische voortrekkersbedrijven** steunden ons **milieupleitwerk**. Zo konden we in deze periode een ambitieuze agenda handhaven voor de toepassing van de EUDR op Europees niveau, alle pogingen om de tekst af te zwakken of de toepassing uit te stellen ten spijt.
- **Dertien Belgische bedrijven** volgden een **gespecialiseerde opleiding** over traceerbaarheid en naleving van de EUDR. Ze staan nu sterker in hun schoenen om de wet toe te passen en hun toeleveringsketens te verduurzamen.
- Volgens de nieuwe editie van de **Chocolate Scorecard** kon in **2024 al 51% van alle cacao worden getraceerd** tot de boerderij. In 2023 was dat nog maar 32%. 42% van de beoordeelde bedrijven voldoet volgens de Scorecard aan de EUDR wat traceerbaarheid betreft.

STRIJDEN TEGEN KLIMAATVERANDERING

DOELSTELLING

Tegen 2030 worden natuur en klimaat ondersteund met een Belgisch fiscaal en economisch beleid dat een duurzame samenleving stimuleert en schadelijke investeringen ontmoedigt.

Commerciële spelers volgen een impactverminderingstraject waarmee België de 1,5°C-doelstelling en biodiversiteitsdoelstellingen kan behalen.

Partners

Belgian Alliance for Climate Action (BACA), Klimaatcoalitie, Institute for Environmental Studies (Vrije Universiteit Amsterdam), The Shift

Duur

Duurzaam fiscaal en economisch beleid: 2023-2027 (vijfjarenplan van WWF) BACA: sinds oktober 2020

SDG

12, 13, 14, 15

Bijdrage 2025

€ 217.708, waarvan € 203.511 uit eigen middelen en € 14.197 van een subsidie van de Vlaamse overheid

Hittegolven, droogte, overstromingen: ook in Europa is de impact van de klimaatverandering duidelijk voelbaar. We krijgen vaker te maken met **extreme weerfenomenen** die menselijke en economische drama's veroorzaken. Om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5°C en onze **samenleving klimaatneutraal en natuurpositief** te maken tegen 2050, hebben we nú sterke maatregelen en acties nodig. Daarom helpt WWF bedrijven om klimaatneutraal te worden en te streven naar een positieve impact op de natuur. Daarnaast pleiten we bij Belgische overheden en instellingen voor een **duurzaam fiscaal en economisch beleid** dat ons land in staat stelt die doelen te bereiken en zorgt dat onze hele samenleving de grenzen van onze planeet respecteert.

In de vorm van een reusachtige postkaart overhandigden we onze petitie aan de Vlaamse en Waalse partijen die betrokken waren bij de regeringsonderhandelingen. Onze vraag? In de regeerakkoorden ruimte voorzien voor **investeringen in natuurlijke oplossingen** en de **subsidies voor fossiele brandstoffen geleidelijk afbouwen**. We gingen ook langs bij de nieuwe federale minister van Klimaat en bespraken zijn algemene beleidsverklaring.

Daarnaast bestelden we een **studie over de impact van klimaatverandering en afhankelijkheid van fossiele brandstoffen op de inflatie**. Daarmee willen we de autoriteiten en financiële en economische spelers in ons land ervan overtuigen dat sterke maatregelen een absolute noodzaak zijn. De resultaten van de studie reiken niet mis te verstane economische argumenten aan: als we nú **investeren in natuurherstel** en de **emissies terugdringen**, kunnen we de inflatie beperken.

Tot slot organiseerden we negen praktische workshops met de Belgian Alliance for Climate Action (BACA). Deelnemende bedrijven leerden hoe ze hun emissies kunnen beperken en werknemers betrekken bij het klimaatbeleid. We overliepen de nieuwigheden in de Europese milieuwetgeving en hadden het over de financiering van klimaatoplossingen. Voor de leden van BACA waren er ook vijf gelegenheden om kennis uit te wisselen over decarbonisatie van toeleveringsketens.

Resultaten 2025

- De Vlaamse en Waalse regeringen hebben de **afschaffing van subsidies voor fossiele brandstoffen** expliciet opgenomen in hun regeerakkoorden.
- Onze **studie over de impact van klimaatverandering en afhankelijkheid van fossiele energie op de inflatie** oogstte veel belangstelling bij de federale overheid en bij meerdere kabinetten.

BELEIDSWERK

DE NOORDZEE BESCHERMEN

DOELSTELLING

Tegen 2026 treedt België op als leider voor strenge regelgeving voor natuurbescherming en -herstel op zee, op Europees en wereldniveau.

Partners

WWF-EPO en andere WWF-kantoren, 4Sea (WWF-België, Bond Beter Leefmilieu, Natuurpunt), Belgian Offshore Platform, Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek, Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, KU Leuven, SeaCoop, UGent, Vlaams Instituut voor de Zee

Duur

Sinds 10.2015

SDG

12, 13, 14

Bijdrage 2025

€ 54.488 uit eigen middelen

Hoewel de Kaderrichtlijn mariene strategie en de Europese Habitat- en Vogelrichtlijnen dat opleggen, zijn er amper beschermings-, behouds- of herstelmaatregelen voor de Noordzee. Nochtans is het **ecosysteem van de Belgische Noordzee er slecht aan toe**. Bovendien kunnen **destructieve activiteiten** zoals visserij, zandwinning en militaire oefeningen nog altijd plaatsvinden in beschermde gebieden. Om de natuur in het Belgisch deel van de Noordzee te beschermen, moet er een **marien reservaat** worden afgebakend (10% strikt beschermd gebied), en moeten **grindbedden, oesterbanken, biogene riffen** en **natuurlijke kustlandschappen** met kustconnectiviteit worden hersteld.

Daarom lobbyen we bij de bevoegde federale administraties en kabinetten voor **strenge wetgeving in beschermde gebieden van de Noordzee**, en voor de effectieve toepassing van bestaande natuur- en milieuwetgeving. De **4Sea-coalitie** (waar WWF lid van is) heeft onder meer **gereageerd op de openbare raadpleging** over de Kaderrichtlijn mariene strategie. Daarnaast documenteren we mazen in wetgeving en tekortkomingen in de handhaving ervan, en stellen we regelgevende oplossingen voor. We pleiten bovendien voor **meer middelen voor het behoud en herstel van het mariene milieu** - een vraag die volledig in lijn ligt met de Belgische visie op natuurherstel in de Noordzee.

We ijveren er tot slot voor dat overheidsinstanties **milieuvorwaarden** opleggen bij de **gunning van overheidsopdrachten voor infrastructuurwerken**, bijvoorbeeld voor kustverdediging, offshore windparken en het Prinses Elisabetheiland.

Resultaten 2025

- Op 6 mei 2025 organiseerde de federale openbare dienst Leefmilieu een **evenement rond natuurherstel op zee**. Er was aandacht voor de opschaling en financiering van dat herstel, zoals nieuwe manieren om de financiering van natuurherstel te promoten. WWF tekende present en stelde vast dat er bij de stakeholders een brede consensus bestaat over de noodzaak om actie te ondernemen voor de Noordzee.
- Tijdens een evenement van Campina Energie kregen we de kans om **ons werk over de Noordzee voor te stellen aan het grote publiek** als inleiding op de vertoning van 'De Wilde Noordzee' die we organiseerden. Hetzelfde deden we tijdens 'Powering climate action: harmonising renewable energy with nature protection and restoration', een webinar van CAN Europe.

DOELSTELLING

Tegen 2026 steunt België het moratorium op diepzeemijnbouw en investeert ons land op grote schaal in de circulaire deeleconomie.

Partners

WWF-initiatief No Deep Seabed Mining, Broederlijk Delen, Deep Sea Conservation Coalition, diepzeewetenschappers van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, European Environmental Bureau, Greenpeace, Pew, Seas at Risk, UGent

Duur

Sinds 10/2015

SDG

12, 13, 14

Bijdrage 2025

€ 51.407 uit eigen middelen

Diepzeemijnbouw zou de biodiversiteit van een van de laatste ongerepte leefgebieden op aarde onherstelbaar schaden, ten gunste van een handvol ondernemingen. WWF pleit dus voor een verbod op diepzeemijnbouw en voor de invoer van een **moratorium**. België heeft zich nog niet uitgesproken over dat moratorium en steunt de exploratievergunning van DEME-GSR. Tegelijk is het **Belgische standpunt cruciaal**, want ons land zetelt regelmatig in de raad van de **Internationale Zeebodemautoriteit** tijdens doorslaggevende onderhandelingen over diepzeemijnbouw. Daarom neemt WWF deel aan **rondetafelgesprekken** met de Belgische delegatie, federale overheidsdiensten, ministeriële kabinetten en ngo's om het Belgische standpunt op vergaderingen van de Internationale Zeebodemautoriteit te bespreken.

We volgden de **herziening van de wet van 17 augustus 2013** over de prospectie, exploratie en exploitatie van de zee- en oceanobodem op de voet. We waakten erover dat de nieuwe wet de **striktste milieunormen** juridisch waarborgt.

Van 9 tot 12 juni nam WWF actief deel aan de derde **Oceaanconferentie van de Verenigde Naties (UNOC3)** in Nice. De nadruk lag daar op de noodzaak om de ecosystemen en het leven in de diepzee te beschermen. **WWF publiceerde een rapport waaruit blijkt dat diepzeemijnbouw indruist tegen de internationale verbintenissen** van het mondiaal biodiversiteitskader en de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

Tot slot bouwen we samen met andere belanghebbenden **Belgische expertise** uit om de **transitie naar de circulaire deeleconomie** te ondersteunen.

Resultaten 2025

- Op 9 juni 2025 heeft België het **VN-verdrag voor de bescherming van biodiversiteit op volle zee** bekrachtigd. Dat is een stap in de goede richting. WWF spoort België aan om het verdrag na de inwerkingtreding in januari 2026 **effectief en ambitieus toe te passen**. Dat is de enige manier om tegen 2030 de biodiversiteit op volle zee doeltreffend te beschermen. En dat is belangrijk, want de volle zee beslaat de helft van het aardoppervlak.
- Intussen **blijft het verzet tegen diepzeemijnbouw groeien**. Veertig financiële instellingen hebben regeringen opgeroepen om de oceaan te beschermen en diepzeemijnbouw op te schorten zolang niet alle risico's en alternatieven volledig bestudeerd zijn.

HET PUBLIEK INFORMEREN EN MOBILISEREN

Een toekomst waarin mens en natuur in harmonie met elkaar samenleven, dat vergt grondige veranderingen in onze maatschappij. Die trachten we op gang te brengen met actie op het terrein, beleidswerk, maar ook bewustmaking rond milieu en de impact van onze dagelijkse keuzes.

Bij WWF-België is communicatie de basis van alles. We vertellen over onze projecten op het terrein, we geven uitleg bij onze wetenschappelijke analyses en ons beleidswerk en brengen mensen op de been om de natuur een handje te helpen.

Daarmee willen we **de natuur zichtbaar en begrijpelijk** maken, maar ook **wonderlijk en verrassend**. We willen iedereen de nodige tools in handen geven om in actie te komen. Vorig jaar liep natuurherstel als een rode draad door onze campagnes, met aandacht voor alle voordelen die het biedt. Denk maar aan biodiversiteit, gezondheid, welzijn en bescherming tegen klimaatverandering. We waarschuwden voor bepaalde bedreigingen, zoals diepzeemijnbouw of biodiversiteitsverlies, maar benadrukten vooral het goede nieuws voor de planeet

en de hoopgevende resultaten van onze projecten. We brachten mensen in beweging met evenementen als *Earth Hour* of de 20 km door Brussel. Op het einde van het jaar richtten we alle schijnwerpers dan weer op ons nieuwe project voor de zeeschildpadden in Papoea-Nieuw-Guinea.

We werkten ook samen met de tentoonstelling *Amazônia* in Brussel, om het grote publiek te laten kennismaken met de kwetsbare pracht van het grootste regenwoud ter wereld. De betoverende foto's van de beroemde fotograaf Sebastião Salgado trokken ons mee in een unieke, poëtische en artistieke kijk op de groene long van onze planeet.

Stuk voor stuk versnellen deze communicatieacties de bewustwording en brengen ze noodzakelijke veranderingen op gang. **Steeds klinkt dezelfde hoopvolle boodschap door: natuurbehoud werkt.** Als we de natuur genoeg tijd en ruimte geven, slaagt ze er telkens weer in zich te herstellen.

Communicatie
in 2025

1.500 artikelen, interviews en reportages in de pers, op de radio en op televisie

225.000 Meer dan 225.000 volgers in onze sociale media (Facebook, Instagram, LinkedIn, TikTok en YouTube)

135.000 lezers van onze maandelijkse nieuwsbrief

Vier tijdschriften voor onze 74.000 maandelijkse donateurs, met achtergrondartikelen en informatie over onze successen en projecten

HET PUBLIEK INFORMEREN EN MOBILISEREN

HOOGTEPUNTEN VAN HET JAAR

VULGARISEREN EN BEWUSTMAKEN

Living Planet Report 2024: wetenschappelijke analyse voor iedereen

Het *Living Planet Report* werd 50 jaar geleden voor het eerst gepubliceerd en is nog steeds een wereldwijde referentie voor de staat van de biodiversiteit. De nieuwe editie schudde ons in oktober 2024 nogmaals wakker met een verpletterende vaststelling: de gemiddelde populatiegrootte van de opgevolgde wilde soorten is met 73% gedaald.

In de Belgische media kwam deze wetenschappelijke wake-upcall 122 keer aan bod op radio en televisie en in de geschreven pers.

Ondanks de alarmerende resultaten herinnert het rapport er ook aan dat de natuur veerkrachtig genoeg is om zich te herstellen, als we maar doortastend genoeg in actie komen. Neem bijvoorbeeld de Europese bizon. In de jaren 1930 was de soort uitgestorven in het wild. Vandaag lopen er op het continent 10.000 bizons te grazen.

Investeren in natuur, goed voor de hele maatschappij

Om het grote publiek te informeren en sensibiliseren, zetten we vooral de oplossingen in de kijker. In het voorjaar publiceerden we een wetenschappelijk rapport. Daarin tonen we aan dat elke euro die we investeren in natuurherstel in België, 8 tot 51 euro aan socio-economische winst kan opbrengen.

In een 360° campagne richtten we ons met die boodschap tot verschillende doelgroepen. We combineerden daarvoor wetenschappelijke communicatie met beleidswerk, burgeracties en fondsenwerving.

We stapten naar de bevoegde ministers en stelden hen de resultaten voor van deze studie op het terrein in herstelde zones. Die ontmoetingen kregen ruime aandacht in de pers. Om het grote publiek erbij te betrekken, nodigden we iedereen uit om een symbolische gift van een euro te doen voor de natuur.

INHOUD

ENGAGEREN EN ACTIE STIMULEREN

Earth Hour: een uur voor de natuur

Het idee achter *Earth Hour* is eenvoudig: hoe groot de uitdagingen voor onze planeet ook zijn, we kunnen allemaal op ons eigen niveau een steentje bijdragen.

Heel wat Belgische steden gingen in op onze uitnodiging en hielden op 22 maart 2025 om 20.30 uur hun iconische gebouwen een uur lang in symbolisch duister. Brussel, Antwerpen, Mechelen, Oostende, Tienen, Waregem, Roeselare en Willebroek deden allemaal mee. De Grote Markt in Brussel werd omgetoverd tot feestelijk trefpunt, opgeluisterd door een vuurshow in samenwerking met de stad Brussel.

Daarnaast nodigden we alle burgers uit om 60 minuten uit te trekken voor de natuur. Een uur om verbinding te zoeken met dieren en planten, deel te nemen aan een plaatselijk evenement, mensen rond je warm te maken voor het milieu of je te informeren.

In België schonken we zo in totaal 1.711 uren aan de natuur, maar liefst vijf keer meer dan vorig jaar. In totaal werden er wereldwijd in 118 landen zowat drie miljoen uren aan de planeet gewijd. We telden ook 92 artikelen en vermeldingen op radio en televisie in de Belgische media.

© WWF-Belgium / Matthieu Labey

De 20 km door Brussel: lopen voor de natuur

Elk jaar vallen er tijdens de 20 km door Brussel 'panda's' te spotten. Ze lopen of stappen voor de natuur tijdens het grootste sportevenement van de hoofdstad. In mei 2025 trokken meer dan 500 personen de kleuren van WWF aan voor de wedstrijd. Samen zamelden ze 14.000 euro in voor de natuur.

Het evenement is niet alleen een sportieve uitdaging en een gelegenheid om fondsen te werven, maar ook een ontmoetingsmoment bij uitstek.

© WWF-Belgium / Catherine Renard

JONGEREN IN ACTIE

De burgers en wereldleiders van morgen? Dat zijn de jongeren van vandaag! Hen bewustmaken en middelen aanreiken om zich concreet in te zetten voor natuur en klimaat, is dan ook een van onze prioriteiten.

Onze jongerenafdeling begeleidt kinderen en jongeren tijdens verschillende etappes in hun persoonlijke traject en op school. Ze ontdekken de natuur, leren bij over de milieu-uitdagingen en achterhalen hoe ze echt het verschil kunnen maken.

We werken met drie leeftijdsgroepen. De Rangerclub trekt het hele jaar lang op verkenning in de natuur met 6- tot 14-jarigen. In het Youth-team leren jongeren van 15 tot 25 jaar dan weer bewuste keuzes maken, en kunnen ze met onze steun hun eigen projecten uitwerken. Het Scholenteam ontwikkelt tot slot een waaier aan educatieve tools en gratis interactieve workshops voor leerlingen en leerkrachten.

"Ik ben Ona en ik ben acht. Ik vind het belangrijk om voor onze planeet te zorgen. Daarom ga ik regelmatig in mijn wijk afval oprapen dat mensen in de natuur hebben achtergelaten. Vandaag is mijn kleine zus ook meegekomen. Het is ongelooflijk wat mensen allemaal op de grond gooien!" Ranger Ona

RANGERCLUB

De natuur bewonderen, begrijpen en leren beschermen

De Rangerclub van WWF-België is er voor kinderen van 6 tot 14 jaar. De allerjongsten krijgen hier de kans om de natuur te ontdekken, zich erover te verwonderen en te leren waarom het zo belangrijk is haar te beschermen.

In de loop van het jaar ontvangen onze Rangers vijf tijdschriften van de Rangerclub. Ze nemen ook deel aan activiteiten op het terrein, weekends in de natuur en vakantiecampen waar ze direct in contact komen met wilde natuur. Dieren observeren, bossen verkennen, de rol van ecosystemen doorgronden maar vooral plezier maken in de natuur met een bende toffe vrienden. Al die ervaringen prikkelen hun nieuwsgierigheid en stimuleren hun betrokkenheid. Aan de vele onvermoeibare vrijwilligers die dit allemaal mogelijk maken: jullie zijn goud waard.

We stomen zo een nieuwe generatie natuurbeschermers klaar, die weten wat er op het spel staat en ons gaan helpen om onze planeet te beschermen.

**Schrijf je kind in
voor de Rangerclub**

**De Rangerclub
in het afgelopen jaar**

3.900 Rangers

VIJF natuurtijdschriften

901 deelnemers aan 17 activiteiten
en 4 weekends

11 natuurkampen

223 kinderen op kamp

9.500 lezers voor de nieuwsbrief
van de Rangerclub

YOUTH

Wanneer jongeren impact hebben

Veel jongeren tussen 15 en 25 jaar staan te popelen om in actie te komen voor de planeet. Maar hoe en waar kunnen ze dat doen? Hoe kunnen ze echt het verschil maken? Ons Youth-programma biedt een antwoord op die vragen en helpt jongeren hun motivatie om te zetten in concrete projecten.

Dit jaar selecteerden we 25 jongeren die aan de slag wilden gaan rond ontbossing. Tijdens een startweekend verdiepten ze zich in het thema en ontwikkelden ze met de nodige begeleiding een eigen initiatief. In de loop van het jaar konden ze hun projecten op punt stellen tijdens zeven opleidings- en ontmoetingsmomenten.

De jongeren zetten uiteindelijk 11 projecten op, zoals de podcast 'Dear Forests', een workshop over duurzame chocolade, een zoektocht rond cacao en verschillende bewustmakingsacties.

Ons Youth-programma toont aan dat jongeren met een beetje steun perfect in staat zijn om hun ideeën om te zetten in concrete initiatieven die de maatschappij sensibiliseren en mobiliseren.

[Ontdek het Youth-programma](#)

Het Youth-programma
in het afgelopen jaar

25 jongeren

7 opleidings- en begeleidingsmomenten

11 projecten

YOUTH
BELGIUM

Een groeiend netwerk van jonge
natuurambassadeurs en -ambassadrices

Dankzij dit soort initiatieven kunnen WWF-kantoren ervaringen uitwisselen, van elkaar leren en nieuwe invalshoeken voor natuurbehoud ontdekken.

LIVING WITH BIG CATS

Grote katachtigen hebben uitgestrekte leefgebieden en een overvloed aan prooidieren nodig. Met onze inspanningen voor **jaguars, sneeuwlui paarden** en **leeuwen** helpen we dus ook de biodiversiteit te herstellen. Helaas slinken de leefgebieden van die dieren zienderogen en nemen menselijke activiteiten meer en meer ruimte in. Daardoor stijgt het aantal conflicten tussen grote katachtigen en de gemeenschappen waarmee ze hun leefgebieden delen. WWF riep daarom Living with Big Cats in het leven. Dat initiatief stelt de **gemeenschappen centraal in de zoektocht naar oplossingen**. WWF-België steunt ook projecten op het terrein, bijvoorbeeld in Pakistan, Kenia en Tanzania.

Bijdrage 2025

€ 91.726 uit eigen middelen

Wat hebben we al bereikt met Living with Big Cats?

- Na drie jaar voorbereiding werd eindelijk onze **Conflict to Coexistence-strategie** gelanceerd, samen met een gedetailleerde gids. In 21 landen krijgen opleiders de nodige training, en er lopen intussen 7 pilootprojecten. De overheden van Bhutan en Kenia gaven al te kennen dat ze C2C gaan opnemen in hun nationale strategieën om mens-dierconflicten te beheren.
- We **brachten in kaart hoeveel leeuwen Mkomazi National Park** in Tanzania huisvest. De gegevens worden nu geanalyseerd.
- In het Karakoramgebergte in Pakistan werd een **wildcamerasysteem** getest dat **artificiële intelligentie** gebruikt om lokale gemeenschappen per sms te waarschuwen wanneer sneeuwlui paarden in de buurt van hun vee komen. Het systeem wordt nu uitgebreid naar de Hindoekoesj en de Himalaya.
- Onze partner Mara Predator Conservation Programme heeft 20 jongeren uit 20 dorpen aangesteld als **'leeuwenambassadeurs'** in de streek rond Masai Mara National Park in Kenia. Die jongeren verzamelen informatie over conflicten tussen mensen en leeuwen en houden de vinger aan de pols bij de gemeenschappen. Doel: conflicten voorkomen en zo zorgen dat mens en leeuw harmonieuzer kunnen samenleven.

WILDLIFE CONNECT

Wilde dieren **moeten zich kunnen verplaatsen**. Om voedsel te vinden, om zich voort te planten, en om de genenpoel van hun soort divers te kunnen houden. Natuurlijke leefgebieden moeten dus goed met elkaar verbonden zijn. Maar omdat de menselijke voetafdruk blijft groeien, staat die connectiviteit onder druk.

Daarom richtten WWF, de connectiviteitsexperten van de International Union for Conservation of Nature, het Center for Large Landscape Conservation en de Convention on Migratory Species **Wildlife Connect** op in 2021. Samen willen we de **ecologische connectiviteit op onze planeet behouden of verbeteren**. Dat doen we niet enkel via **beleidswerk, maar ook op het terrein**.

Bijdrage 2025

€ 66.630 uit eigen middelen

Wat hebben we zoal bereikt met Wildlife Connect?

- De Boliviaanse gemeente El Carmen Rivero Torrez gaat een beschermd gebied inrichten in Monte Carmelo. Daarmee beschermen ze **87.173 hectare: de enige overblijvende corridor** tussen twee beschermde gebieden. In totaal verbinden ze zo 12 miljoen hectare met elkaar in Bolivia, Paraguay en Brazilië. Wildcamera's legden in die corridor beelden vast van onder meer jaguars, ocelots, reuzenmiereners, capibara's en tapirs.
- **Vijf ranches** in de Braziliaanse Pantanal hebben strategieën toegepast om de connectiviteit te behouden en te zorgen dat mens en jaguar vreedvoller met elkaar kunnen samenleven.
- In een gebied van 134.000 km² in **Zuid-Kenia en Noord-Tanzania** werden **corridors in kaart gebracht** die van levensbelang zijn voor leeuwen en olifanten.
- 2.551 mensen volgden onze **cursus over ecologische connectiviteit 'connectivity 101'**. Die is beschikbaar op learningfornature.org, een platform van UNDP, het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties.
- In de Pantanal en Gran Chaco, een gebied van 1 miljoen km² dat zich uitstrekt over Bolivia, Paraguay, Brazilië en Argentinië, wordt voortaan een innovatieve tool met artificiële intelligentie ingezet. Die tool kwam er dankzij een samenwerking met Terradapt en **detecteert in real time landgebruiksveranderingen in belangrijke corridors** voor jaguars. Het analyseert daarvoor Landsat-beelden. Dankzij de tool kunnen we sneller ingrijpen bij bedreigingen voor landgebruik.

ONZE ORGANISATIE

© WWF-Belgium / Emma Maris

ONZE ORGANISATIE

ONS TEAM, ONZE WAARDEN

WWF kan rekenen op getalenteerde, gepassioneerde medewerkers die zich elke dag inzetten voor een wereld waarin mens en natuur in harmonie samenleven.

Aantal voltijdsequivalenten:

Administratie: 10,47

Fondsenwerving : 5,54

Natuurbehoud* : 36,68

* Dit omvat de teams die zich bezighouden met projecten op het terrein, beleidswerk en het engageren van bedrijven, communicatie en mobilisatie van het brede publiek, en bewustmaking en mobilisatie van jongeren.

Onze waarden, de drijvende kracht achter onze organisatie

Bij WWF zorgen we dat onze medewerkers kunnen groeien in een omgeving waar respect, diversiteit, rechtvaardigheid en expertise centraal staan in de beslissingen die hen aangaan.

WWF-België heeft een coherent, motiverend, rechtvaardig en transparant loonbeleid dat strookt met onze waarden en de markt, aangevuld met extralegale voordelen. We besteden bijzondere aandacht aan loongelijkheid: in 2024 lag het laagste loon 3,32 keer lager dan het hoogste.

In onze hele organisatie streven we ernaar iedereen gelijke kansen te geven. We waken erover dat onze natuurbehoudsprojecten, ons beleidswerk en onze bewustmakingsactiviteiten evenveel voordeel bieden aan vrouwen als aan mannen.

WWF-België volgt een strikt beleid rond preventie van en onderzoek naar fraude en corruptie, en het melden en openbaar maken van belangenconflicten. Integriteit is een kernwaarde voor WWF. Daarom vermelden we hier de statistieken rond de klachten die ons Integriteitsteam dit jaar ontving en behandelde: we ontvingen elf klachten en konden ze allemaal afhandelen en afsluiten.

[Maak kennis met ons team!](#)

INHOUD

MOED

Onze acties getuigen van moed. We streven naar verandering wanneer dat nodig is, en we stimuleren mensen en instanties om de grootste bedreigingen voor de natuur en de toekomst van onze planeet aan te pakken.

SAMENWERKING

Samen komen we verder! Dankzij samenwerking en innovatie bereiken we resultaten op maat van onze uitdagingen.

RESPECT

We hechten veel belang aan de kennis en standpunten van de lokale gemeenschappen en inheemse volkeren met wie we samenwerken, en zetten ons in om hun recht op een duurzame toekomst te verzekeren.

INTEGRITEIT

We leven zelf volgens de principes die we uitdragen. We gaan integer, verantwoordelijk en transparant te werk, en baseren ons op feiten en wetenschap. Zo blijven we bijleren en groeien.

ONZE ORGANISATIE

STRATEGISCHE LEIDING

De bestuursleden van WWF-België zijn stuk voor stuk gemotiveerde verdedigers van natuurbehoud. Met hun ervaring en competenties (natuurbehoud en -bescherming, fondsenwerving, communicatie, bedrijfsbeheer ...) ondersteunen ze vrijwillig onze organisatie. Ook de toegang tot hun professionele netwerk vormt een waardevolle troef voor WWF. Denk maar aan relaties met de overheid en besluitvormingsorganen, de privésector, potentiële partners, de media ...

In België wordt WWF vertegenwoordigd door drie vzw's:

- WWF-Belgium, dat WWF vertegenwoordigt op het Belgische grondgebied,
- WWF-Vlaanderen,
- World Wide Fund for Nature - Belgique - Communauté Francophone.

De federale overheidsdienst Financiën erkent de drie entiteiten als instellingen die recht geven op belastingvermindering voor ontvangen giften. Ze functioneren als één operationele entiteit. Hun activiteiten en rekeningen worden geconsolideerd in dit jaarrapport.

In boekjaar 2025 maakten deze personen deel uit van de bestuursorganen. Ze voeren hun mandaat onbezoldigd uit:

	WWF-België	WWF-Vlaanderen	WWF-Belgique Communauté francophone
Voorzit(s)ter	Thomas Leysen (sinds 1 januari 2025) Roseline C. Beudels-Jamar de Bolsée*	Helga Van der Veken	René-Marie Lafontaine (sinds 1 januari 2025) Alain Peeters*
Vice-voorzit(s)ter	Helga Van der Veken, René-Marie Lafontaine** Alain Peeters*	Johan Coeck	Bertrand Collignon Paul Galand*
Penningmeesters	Michel Bande	Chris Tijsebaert	
Andere bestuursleden	Herman Craeninckx*, Johan Coeck, Marianne Claes*, Sabine Denis*, Roland Moreau*, Paul Galand*, Chris Tijsebaert, Manon Janssen**, Simon Lhoest**, Bruno Portier**	Karine De Batselier*, Carl Craey, Janine van Vesseem, Filip Wuyts*	Roseline C. Beudels- Jamar de Bolsée*, Jason Descamps, Jonathan Marescaux

* Einde mandaat tijdens boekjaar 2025

** Start mandaat tijdens boekjaar 2025

© Greg Armfield / WWF-UK

ONZE ORGANISATIE

ONS SOCIAAL BELEID

De beginselverklaringen van WWF stelen op onze waarden (zie p. 50) en geven een overzicht van de verbintenissen die de basis vormen voor al onze activiteiten: we respecteren en steunen mensenrechten, bevorderen gendergelijkheid en verdedigen de rechten van inheemse volkeren. De verklaringen maken ook deel uit van de fundamentele normen waardoor het hele WWF-netwerk zich laat leiden. Ook op het terrein passen we de beginselverklaringen toe. Om ons daarbij te helpen, werkten we het Environmental and Social Safeguards Framework (ESSF) uit.

ONZE BEGINSSELVERKLARINGEN IN EEN NOTENDOP:

We respecteren de mensenrechten. WWF respecteert de mensenrechten en draagt ze uit. Het recht op een schone, gezonde en duurzame omgeving staat voor ons centraal.

We baseren onze aanpak op de mensenrechten. WWF bevordert natuurbehoud dat uitgaat van de mensenrechten.

We wijzen landen op hun verantwoordelijkheden. WWF spoort landen aan om hun verplichtingen tegenover hun rechthebbenden na te komen. Dan denken we vooral aan de verplichting om inbreuken op mensenrechten te voorkomen, te onderzoeken, te bestraffen en aan te pakken.

We vermijden om inbreuken op mensenrechten te veroorzaken of ertoe bij te dragen. WWF onderzoekt alle mogelijke negatieve gevolgen van zijn activiteiten voor de mensenrechten, en treft gepaste maatregelen om ze te voorkomen of verhelpen.

We helpen kwetsbare personen te beschermen. WWF erkent dat er bijzondere inspanningen nodig zijn om te voorkomen dat de mensenrechten van kwetsbare personen worden geschonden, en om die mensen beter te beschermen.

We moedigen goed bestuur aan. WWF helpt bestuursystemen verbeteren om ervoor te zorgen dat ze de rechten van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen waarborgen. Dat doen we bijvoorbeeld via de juridische, politieke en institutionele weg, en door inspraak bij besluitvorming en aansprakelijkheid te bevorderen.

We ondersteunen rechthebbenden. WWF helpt rechthebbenden om hun rechten te doen gelden en verhaal te zoeken bij aansprakelijke partijen.

We bevorderen de mensenrechten in onze partnerschappen. WWF verwacht van zijn partners dat ze de mensenrechten respecteren. Als ze dat niet doen, kan WWF partnerschappen beëindigen.

We beschermen de rechten van natuurbeschermers. WWF zet zich in om het maatschappelijk middenveld op lokaal en nationaal niveau veilig te stellen om zo de mensenrechten van natuurbeschermers te vrijwaren. Daarbij waakt WWF erover zijn personeelsleden, partners en andere activisten niet in gevaar te brengen.

We stemmen communicatie en beleidswerk op elkaar af. WWF streeft ernaar zijn verbintenissen rond mensenrechten te weerspiegelen in zijn communicatie en beleidswerk.

INHOUD

HET ENVIRONMENTAL AND SOCIAL SAFEGUARDS FRAMEWORK (ESSF) VAN WWF:

- We tillen de planning en het ontwerp van onze natuurbehoudsinspanningen naar een hoger niveau: we zoeken zoveel mogelijk naar alternatieven om negatieve gevolgen voor het milieu of op sociaal vlak te vermijden, en meer voordelen te creëren voor lokale gemeenschappen.
- Wanneer we negatieve gevolgen voor het milieu of op sociaal vlak niet volledig kunnen vermijden, zorgen we dat die zo beperkt mogelijk zijn, en treffen we gepaste mitigatiemaatregelen.
- In elke fase van onze projecten monitoren en evalueren we alle kansen en risico's voor het milieu en op sociaal vlak. Hoe we ze aanpakken, bepalen we geval per geval.

Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

De 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) zijn in 2015 door de Verenigde Naties aangenomen om een actieagenda voor 2030 vast te stellen, met als doel een einde te maken aan armoede en de planeet op weg te helpen naar duurzaamheid. Op de voorgaande pagina's kunt u zien aan welke SDG's elk WWF-project bijdraagt.

DANKWOORD

TOGETHER POSSIBLE

Samen boeken we sneller en meer vooruitgang. Daarom werken we samen met partners die onze projecten en waarden delen. We bundelen onze kennis, ervaringen, middelen en tijd zodat we onze horizon kunnen verruimen en hogere ambities kunnen koesteren.

Onze bijzondere dank ook voor advocatenkantoor Clifford Chance, dat ons deskundig en nauwgezet pro bono bijstaat in juridische zaken.

CliffordChance

En tot slot nogmaals dank aan iedereen die ons direct of indirect steunt: donateurs, legatarissen, bedrijven, partners en academici, lezers van onze nieuwsbrieven en volgers op onze sociale media, kinderen en jongeren die zich inzetten voor een betere wereld, leerkrachten, onze geweldige vrijwilligers en iedereen die WWF-België gekozen heeft als dagelijkse werkplek.

De volgende partners verdienen dan ook onze oprechte dank:

INHOUD

African Parks	Fundación of the Facultad de Ciencias Exactas y Naturales (FUCEN)
Agentschap voor Natuur en Bos	Greenpeace
ALTROPICO	Institute for Environmental Studies (Vrije Universiteit Amsterdam)
ARK Rewilding Nederland	Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen
Asociación Alter Vida	Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek
Asociación EcoPantanal	KU Leuven
A Todo Pulmón	Limburgs Landschap (LL)
Autorité Royale de Barotseland	Living Planet Morocco
Ayoreo	Mara Predator Conservation Programme
Belgian Alliance for Climate Action (BACA)	Natagora
Belgian Offshore Platform	Natagriwal
Biodiversity Inventory for Conservation	Natuurpunt
BirdLife Europe and Central Asia	No Deep Seabed Mining
B Lab Benelux	Papua New Guinea Flying Labs
Bond Beter Leefmilieu	Papua New Guinea University of Natural Resources & Environment,
BOS+	Nationaal Park Semoisvallei
Broederlijk Delen	Peace Parks Foundation
Business @ Biodiversity Platform	Pew
Business for Nature	Pomio District Development Authority
Canopea	Provincie Antwerpen
Chapter Zero Brussels	Provincie Limburg
ClientEarth	Regionaal Landschap Kempen en Maasland (RLKM)
Coalition Climat	Regionaal Landschap Rivierenland (RLRL),
Conservation Environment Protection Authority of Papua-New-Guinea	Regionaal Landschap Schelde-Durme (RLSD)
Conservation International	Royal Zoological Society of Scotland
Culture and Environmental Preservation Association of Cambodia	SeaCoop
Deep Sea Conservation Coalition	Seas at Risk
Département de la nature et des forêts (DNF)	SPF Santé publique Sécurité de la chaîne alimentaire et Environnement
Département Zambien des Parcs Nationaux et de la Faune	Terradapt
Department of Lands and Physical Planning of Papua-New-Guinea	Thai Department of National Parks
Dryade	The Shift
East New Britain Provincial Administration	UGent
Elephant Connection	International Union for Conservation of Nature (IUCN)
European Environmental Bureau	Universidad de Las Américas
Fauna & Flora International (FFI)	Vlaams Instituut voor de Zee
Fisheries Administration of The Royal Government of Cambodia	Vogelbescherming Vlaanderen
FLACSO	Wildlife and Plant conservation of the Kingdom of Thailand
FORCERT Ltd	Wildlife Conservation Society
Forests and Livelihood Organisation of Cambodia	Zambian Carnivore Programme

EEN GEDETAILLEERDE BLIK 2025 IN CIJFERS

INHOUD

Resultatenrekening	2023	2024	2025
	Van 1 juli 2022 tot en met 30 juni 2023	Van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2024	Van 1 juli 2024 tot en met 30 juni 2025
GEWONE OPBRENGSTEN	€ 17.050.781	€ 17.013.494	€ 17.305.319
Particulieren	€ 13.633.172	€ 12.901.938	€ 13.324.811
Giften & bijdragen	€ 10.763.511	€ 11.384.623	€ 11.820.975
Legaten	€ 2.869.661	€ 1.517.314	€ 1.503.836
Stichtingen en non-profitpartners	€ 487.866	€ 356.838	€ 396.238
Bedrijven	€ 170.330	€ 105.825	€ 196.348
Publieke partners	€ 2.622.955	€ 3.487.178	€ 3.262.874
Personeelsubsidies	€ 128.560	€ 153.344	€ 128.177
Subsidies voor natuurbehoudprogramma's	€ 2.494.395	€ 3.333.835	€ 3.134.697
Andere	€ 136.457	€ 161.715	€ 125.049
GEWONE UITGAVEN	-€ 19.999.512	-€ 21.143.033	-€ 18.977.970
Administratie	-€ 1.382.512	-€ 1.450.360	-€ 1.563.535
Fondsenwerving	-€ 2.018.955	-€ 2.385.556	-€ 1.813.124
Natuurbehoud	-€ 16.598.045	-€ 17.307.117	-€ 15.601.311
Projecten van natuurbehoud op het terrein	-€ 10.941.731	-€ 11.173.596	-€ 10.104.182
Sensibilisering	-€ 5.656.314	-€ 6.133.522	-€ 5.497.129
Burgers	-€ 3.596.390	-€ 3.787.739	-€ 3.221.891
Overheden	-€ 1.314.284	-€ 1.452.734	-€ 1.410.390
Jong publiek	-€ 745.640	-€ 893.049	-€ 864.848
RESULTAAT UIT DE GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	-€ 2.948.731	-€ 4.129.540	-€ 1.672.651
FINANCIEEL RESULTAAT	-€ 45.065	€ 1.047.501	€ 287.188
UITZONDERLIJK RESULTAAT	€ -	€ 5.123	-€ 258.722
RESULTAAT	-€ 2.993.796	-€ 3.076.916	-€ 1.644.185

Balans	30/06/2023	30/06/2024	30/06/2025
ACTIVA	€ 30.906.045	€ 27.833.580	€ 25.878.860
Vaste activa	€ 2.752.373	€ 1.833.033	€ 1.723.154
Vlottende activa	€ 27.416.615	€ 25.496.485	€ 23.667.228
Overlopende rekeningen (activa)	€ 737.057	€ 504.062	€ 488.478
PASSIVA	€ 30.906.045	€ 27.833.580	€ 25.878.860
Eigen vermogen	€ 27.405.669	€ 24.301.960	€ 22.631.482
Voorzieningen voor risico's en kosten	€ 73.619	€ 39.888	€ 168.888
Schulden op ten hoogste één jaar	€ 1.080.515	€ 1.222.633	€ 1.738.961
Overlopende rekeningen (passiva)	€ 2.346.242	€ 2.269.099	€ 1.339.529

Onze rekeningen werden gecontroleerd en gecertificeerd door Mazars Bedrijfsrevisoren cvba, commissaris, vertegenwoordigd door Martine Vermeersch. Financieel jaar 2025 liep van 1 juli 2024 tot 30 juni 2025.

Financiële verslagen en andere informatie

Transparantie is een kernwaarde bij het WWF. Elk jaar publiceren we een verslag waarin we de balans opmaken van de activiteiten van WWF-België en onze vorderingen in onze missie naar een wereld waarin de mens in harmonie met de natuur leeft. Op deze pagina vindt u ook alle andere documenten met betrekking tot de transparantie en het bestuur van onze organisatie.

Ethische fondsenwerving vzw (RE-EF)

WWF-België is lid van de vzw Ethische Fondsenwerving (RE-EF) en houdt zich aan haar ethische code. Dit label garandeert de morele kwaliteit van onze fondsenwerving, de transparantie van onze financiën en goed bestuur.

Onze uitgebreide jaarrekeningen zijn te raadplegen op de website van WWF-België:

<https://wwf.be/nl/cijfers>

2025 IN CIJFERS

DUURZAAMHEID

INHOUD

Verbruik	2023	2024	2025
Elektriciteit (kWh)	18.221	20.920*	19.599
Gas (kWh)	42.790**	42.220**	43.150
Water (m3)	271	271	309
Papier (vellen)	6.500	4.600	5.500

* 14% van de elektriciteit die we verbruikten, werd opgewekt door zonnepanelen.

** De laatste twee winters voerden we een energiebesparingsplan in, en dat heeft zijn vruchten afgeworpen: ons gasverbruik daalde met de helft.

Mobiliteit

Al onze personeelsleden gebruiken de fiets of het openbaar vervoer om te komen werken. WWF-België heeft maar één voertuig. Dat rijdt op cng (compressed natural gas), en we gebruiken het voor evenementen. Voor andere verplaatsingen binnen België gebruiken we het openbaar vervoer of deelauto's. Voor buitenlandse reizen van minder dan acht uur kiezen we de trein. Om onze verder gelegen projecten te kunnen opvolgen, moeten we het vliegtuig wel nemen. Dan kopen we groene certificaten waarmee projecten worden gefinancierd die de uitgestoten CO2 compenseren. In 2024 stootten we 61,96 ton CO2 uit door vliegtuigreizen. Wanneer dat kan, kiezen we voor videoconferenties: zo beperken we het aantal buitenlandse reizen zoveel mogelijk.

Aankopen

Bij aankopen geven we de voorkeur aan de meest duurzame optie. Het papier en hout dat we gebruiken, is FSC-gecertificeerd, en we besteden bijzondere aandacht aan de ecologische voetafdruk van onze aankopen.

Dankzij onze inspanningen **kende Leefmilieu Brussel ons het driesterrenlabel 'Ecodynamische onderneming' toe.** Dat label stimuleert Brusselse bedrijven, verenigingen en instellingen om hun impact op het leefmilieu te verkleinen (op het vlak van afvalbeheer en -preventie, rationeel energiegebruik, mobiliteit ...).

WWF wil de aantasting van het milieu op onze planeet een halt toeroepen en bouwen aan een toekomst waarin de mens in harmonie leeft met de natuur.

together possible™

wwf.be

© 1986 Panda Symbol WWF - World Wide Fund For Nature (Formerly World Wildlife Fund) ® "WWF" is a WWF Registered Trademark
V.U.: Déborah Van Thournout • WWF-België - E. Jacquainlaan 90 • 1000 Brussel
We zijn bereikbaar via e-mail en telefoon van maandag tot vrijdag tussen 9u30 en 12u30 en van 13u30 tot 17u.